

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ**

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLERİNİN
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİNİN
SORUNLARINA YAKLAŞIMLARI
(İSTANBUL ÖRNEĞİ)**

Yüksek Lisans Tezi

HÜLYA KIR

İSTANBUL, 2012

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ YÜKSEKLİSANS PROGRAMI**

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLERİNİN
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİNİN
SORUNLARINA YAKLAŞIMLARI
(İSTANBUL ÖRNEĞİ)**

Yüksek Lisans Tezi

HÜLYA KIR

Tez Danışmanı: PROF.DR. HÜSEYİN UZUNBOYLU

İSTANBUL, 2012

T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ BÖLÜMÜ

Tezin Adı : İlköğretim Okullarında Görev Yapan Bilişim
Teknolojileri Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri
Eğitiminin Sorunlarına Yaklaşımları (İstanbul Örneği)

Öğrencinin Adı Soyadı : HÜLYA KIR
Tez Savunma Tarihi : 15.06.2012

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğu Fen Bilimleri Enstitüsü tarafından onaylanmıştır.

Doç. Dr. F. Tunç BOZBURA
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğunu onaylarım.

Y. Doç. Dr. Alper TUNGA
Program Koordinatörü

Bu Tez tarafımızca okunmuş, nitelik ve içerik açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak yeterli görülmüş ve kabul edilmiştir.

_____ Jüri Üyeleri

_____ İmzalar

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU

Üye
Doç. Dr. Zehra ÖZÇINAR

Üye
Doç. Dr. Adem KARAOCA

ÖNSÖZ

Geleceği kuracak bireylerin yetiştirilmesi misyonunu üstlenmiş öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlara ışık tutmak ve bunlara çözüm önerileri üretmek amacıyla hazırlanan bu araştırmanın planlanması ve gerçekleştirilmesinde birçok değerli kişinin yardımları olmuştur.

Yüksek lisans öğrenimim sırasında ve bu araştırmanın her aşamasında kıymetli görüş ve önerileri ile çalışmalarına yön veren, derin bilgi ve tecrübelerini esirgemeyen çok Değerli Hocam ve Tez Danışmanım Prof.Dr. Hüseyin UZUNBOYLU'ya en içten dileklerle teşekkürlerimi sunarım.

Araştırma anketlerini özenle cevaplayan tüm değerli öğretmen arkadaşlarıma,

Yüksek lisans öğrenimi ve tez süresince yardımını ve desteğini esirgemeyen arkadaşım Hülya BOZACI'ya,

Bu uzun süreçte en büyük manevi destekçilerim olan ve beni cesaretlendiren, varlıklarından her zaman güç aldığım başta annem ve babam olmak üzere bütün aileme sonsuz teşekkürler...

İstanbul, 2012

Hülya KIR

ÖZET

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLERİNİN BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİNİN SORUNLARINA YAKLAŞIMLARI (İSTANBUL ÖRNEĞİ)

Hülya KIR

Bilgi Teknolojileri Bölümü

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU

2012, 85 sayfa

Bilişim Teknolojileri (BT) modern toplumların vazgeçilmez bir yapı taşı hâline gelmiştir. Yetişen bireylerin teknolojiden en iyi şekilde faydalanmaları gerekmektedir. Bilişim Teknolojileri eğitiminin misyonunu üstlenmiş değerli öğretmenlerimize birçok görev ve sorumluluklar düşmektedir. Bu araştırmada ilköğretim okullarında görev yapmakta olan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin okul ortamında karşılaştıkları sorunlara yönelik görüşlerine başvurulmuştur.

Araştırma verileri 2011-2012 Eğitim-Öğretim yılı İstanbul ili Bağcılar, Esenler ve Gaziosmanpaşa ilçelerinde çalışan 62 bilişim teknolojileri öğretmeninden araştırmacı tarafından hazırlanan anket aracılığı ile toplanmıştır. Tarama modelindeki araştırma ile elde edilen veriler SPSS Statistics 15.0 programı ile analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre karşılaşılan sorunların öğretmenlerin yaş ve hizmet yıllarına göre farklılık göstermediği saptanmıştır. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin en çok ailelerin derse yaklaşımı, fiziki ortamlar ve genel değerlendirme konularında sorun yaşadıkları gözlemlenmiştir. Öğretmen boyutunda derste yapılması gereken etkinlikleri engelleyen soruna rastlanmamıştır. Okul boyutunda, öğretmen ve öğrencinin yapması gereken etkinliklerde okul olanaklarının sınırlılıklarıyla karşılaştıkları ve ders saatinin azaltılmasının derste yapılması gereken etkinlikleri engellediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar ışığında öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Bilişim Teknolojileri, İlköğretim, Ders Öğretimi, BT Öğretmeni

ABSTRACT

THE APPROACHES OF INFORMATION TECHNOLOGIES TEACHERS WHO WORK IN PRIMARY SCHOOLS TO THE ISSUES OF INFORMATION TECHNOLOGIES EDUCATION (A CASE STUDY IN ISTANBUL)

Hülya KIR

Information Technologies Programme

Supervisors: Prof. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU

2012, 85 pages

Information technology (IT) is an indispensable milestone of modern technologies. Qualified people should use technology as efficiently as possible. Our respected lecturers who take over IT training business have many responsibilities and duties. In the following research, IT lecturers employed in primary and elementary schools have been asked for opinions about the problems they encounter in school environments.

The data of research have been collected by making a survey on 62 IT lecturers from the primary and elementary schools in Bağcılar, Gaziosmanpaşa and Esenler. The data gathered by surveys using screening model have been analyzed by SPSS 15.0 programme. Discoveries show that there are no differences in encountered problems in terms of lecturer's age or attendance years. It has been observed that the most common problems IT lecturers encounter are about parents' approach to the class, environment and overall evaluation. In the perspective of lecturers, it hasn't been detected any problems that hinder class activities. Yet, it has been detected some problems due to limited resources of schools and it has been concluded that shortening the periods of classes prevents the essential activities in classes. Various suggestions have been improved in the light of consequences.

Key Words: Information Technologies, Primary And Elementary Schools, Lecturing, IT Lecturers.

İÇİNDEKİLER

TABLolar	ix
ŞEKİLLER	xi
KISALTMALAR	xii
SİMGELER	xiii
1. GİRİŞ	2
1.1 PROBLEM	4
1.1.1 Problem Durumu	4
1.1.2 Problem Cümlesi	5
1.1.3 Alt Problemler	5
1.2 ARAŞTIRMANIN AMACI	5
1.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	6
1.4 VARSAYIMLAR	6
1.5 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	6
1.6 TANIMLAR	7
2. KURAMSAL TEMELLER VE LİTERATÜRÜN TARANMASI	9
2.1 BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ	9
2.2 TÜRKİYE'DE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ	10
2.3 EĞİTİMDE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI	14
2.4 YÜRÜTÜLEN PROJELER	16
2.4.1 İntel Gelecek İçin Eğitim Projesi	16
2.4.1.1 İntel öğretmen programı	16
2.4.1.2 İntel öğrenci programı	18
2.4.2 Fatih Projesi	18
2.5 EĞİTİM-ÖĞRETİM PROGRAMININ DÜZENLENMESİ	20

2.6	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DERSİNİN İLKÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ YERİ VE ÖNEMİ	22
2.7	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DERSİNİN AMAÇLARI VE PROGRAMI	23
2.8	BT SINIFLARININ KURULUM AMACI	24
2.9	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI.....	26
2.10	İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	29
3.	YÖNTEM.....	33
3.1	ARAŞTIRMANIN MODELİ	33
3.2	ÇALIŞMA GRUBU.....	33
3.3	VERİ TOPLAMA ARACI	34
3.4	VERİ TOPLAMA ARACININ GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ	35
3.5	VERİLERİN TOPLANMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ	37
4.	BULGULAR VE YORUMLAR	39
4.1	KOLERASYON ANALİZİ	53
4.2	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ VE YORUMLANMASI..	55
4.2.1	Cinsiyet Değişkenine Göre Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların Karşılaştırılması.....	55
4.2.2	Yaş Değişkenine Göre Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların Karşılaştırılması	57
4.2.3	Okulların Bulunduğu İlçe Değişkenine Göre Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların Karşılaştırılması.....	60
4.2.4	Öğretmenlikteki Hizmet Süresi Değişkenine Göre Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların Karşılaştırılması.....	62
5.	SONUÇ VE ÖNERİLER.....	65

5.1 SONUÇLAR	65
5.2 ÖNERİLER.....	68
KAYNAKÇA	70
EKLER.....	75
Ek A Okul Ortamında Öğretmen Gözüyle Bilişim Teknolojileri Eğitiminin Temel Sorunları Anketi	76
EK A-1 : Kişisel bilgiler.....	77
EK A-2 : Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Bilişim Teknolojileri Dersinin Eğitiminin Temel Sorunları.....	78
Ek B Valilik Onayı.....	82
Ek C Ankete Katılan Okulların Listesi	83
ÖZGEÇMİŞ.....	85

TABLolar

Tablo 2.1 : Bilgisayar başına düşen öğrenci sayısı, 2010	16
Tablo 2.2 : BT laboratuvarı sayısı, 2010.....	25
Tablo 3.1 : Bağımsız değişkenler için güvenilirlik analizi (Güvenirlik istatistiği).....	36
Tablo 3.2 : Bağımsız değişkenlerin ortalamaları ve varyansları.....	36
Tablo 4.1 : Bilişim teknolojileri öğretmenleri kişisel özellikleri	39
Tablo 4.2 : BT öğretmenlerinin sorunla karşılaştıkları konular.....	41
Tablo 4.3 : BT öğretmenlerinin öğrenci konusunda karşılaştıkları sorunlar	43
Tablo 4.4 : BT öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar.....	44
Tablo 4.5 : BT öğretmenlerinin fiziki ortamla ilgili karşılaştıkları sorunlar.....	46
Tablo 4.6 : BT öğretmenlerinin araç-gereçler ile ilgili karşılaştıkları sorunlar	46
Tablo 4.7 : BT öğretmenlerinin program ve öğretim ile ilgili karşılaştıkları sorunlar	47
Tablo 4.8 : BT öğretmenlerinin değerlendirme ile ilgili karşılaştıkları sorunlar	49
Tablo 4.9 : BT öğretmenlerinin okul yönetimi ile ilgili karşılaştıkları sorunlar.....	49
Tablo 4.10 : BT öğretmenlerinin M.E.B. ile ilgili karşılaştıkları sorunlar	50
Tablo 4.11 : BT öğretmenlerinin aile ilgili karşılaştıkları sorunlar	50
Tablo 4.12 : BT öğretmenlerinin genel değerlendirme ile ilgili karşılaştıkları sorunlar	52
Tablo 4.13 : Değişkenlerin arasındaki ilişki(Korelasyon)	54
Tablo 4.14 : BT öğretmenlerinin cinsiyetleri ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve T-testi sonuçları.....	56
Tablo 4.15 : BT öğretmenlerinin cinsiyetleri ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve M-W testi sonuçları.....	56
Tablo 4.16 : BT öğretmenlerinin yaş grupları ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Anova-testi sonuçları.....	58
Tablo 4.17 : BT öğretmenlerinin yaş grupları ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Kruskal -testi sonuçları.....	59
Tablo 4.18 : BT öğretmenlerinin okullarının bulunduğu ilçe ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Anova-testi sonuçları	60
Tablo 4.19 : BT öğretmenlerinin okullarının bulunduğu ilçe ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Kruskal Wallis testi sonuçları	61
Tablo 4.20 : BT öğretmenlerinin öğretmenlikteki hizmet süreleri ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Anova-testi sonuçları.....	62

Tablo 4.21 : BT öğretmenlerinin öğretmenlikteki hizmet süreleri ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Kruskal Wallis testi sonuçları. 63

ŞEKİLLER

Şekil 2.1: İnternet kullanımı.....	10
Şekil 2.2 : Yaş grupları itibarıyla internet kullanımı, 2010.....	11
Şekil 2.3 : Hanelerde internet erişimi.....	12
Şekil 2.4 : İnternet kullanıcısı öğrenciler	12
Şekil 2.5 : Merkezi yönetim bütçesinden yapılan bit yatırım miktarları	13
Şekil 2.6 : 2011 yılında en fazla ödenek ayrılan ilk 5 BİT projesi.....	14
Şekil 2.7 : Bilişim teknolojileri dersi öğretim programı basamak seviye ilişkisi	24

KISALTMALAR

ECDL	:	Avrupa Bilgisayar Yetkinlik Sertifikası
BT	:	Bilgi Teknolojileri
BİT	:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri
BDE	:	Bilgisayar Destekli Eğitim
BİTEFO	:	Bilişim Teknolojileri Formatör Öğretmeni
BTS	:	Bilişim Teknolojileri Sınıfı
BÖTE	:	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
DPT	:	Devlet Planlama Teşkilatı
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
TTKB	:	Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
TDK	:	Türk Dil Kurumu

SİMGELER

n	:	Denek sayısı
F	:	Oneway anova test sonucu
p	:	Anlamlılık düzeyi
sd	:	Serbestlik derecesi
t	:	T testi
z	:	Mann-Whitney U testi

1. GİRİŞ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesi, bu teknolojileri kullanan ülkeleri yaşamakta olan küresel rekabette bir adım öne çıkarmıştır. Kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının da katkısıyla ülkemizde 90'lı yılların başından itibaren devam eden çalışmalar sayesinde bilgi toplumuna ulaşma yolunda bir hayli mesafe kat edilmiştir. Bu yöndeki çalışmalar, bilgisayar okur-yazarlığının artırılması, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımı, bilişimle alakalı istihdamın desteklenmesi, eğitimin her kademesinde bu teknolojilerden yararlanılmasını da içeren bir dizi amacı kapsamıştır.¹ Bu amaçlar arasında ;

- a. Bilgisayar okuryazarlığı oranını yükseltmek,
- b. İnternet erişimini ve kullanımını artırmak,
- c. Bilişim konusunda mesleki eğitimler sağlamak,
- d. Hem bilişim sektöründe hem de bilişim dışı sektörlerde istihdama katkıda bulunmak,
- e. Girişimciliği, bilişim girişimciliğini artırmak,
- f. Başta e-devlet olmak üzere internetin etkin kullanımının artırılmasına destek olmak
- g. İnternetin bilinçli kullanımına katkı sağlamak yer almaktadır.

Devlet Planlama Teşkilatı'nın dokuzuncu kalkınma planında, 2007–2013 dönemine ilişkin uluslararası gelişmeler ve temel eğilimler doğrultusunda, Türkiye ekonomisine ilişkin geçmiş dönemdeki gelişmeler ile mevcut ekonomik ve sosyal gelişmeler dikkate alınarak hazırlanan Dokuzuncu Kalkınma Planının vizyonu, “istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen ve AB'ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye” olarak belirlenmiştir. Bu sebeple ülkemizde de bilgisayar okur-yazarlık oranını yükseltmek, internet erişimini ve kullanımını artırmak, bilişim konusunda mesleki eğilimler sağlanmak, bilişim girişimciliğini arttırmak için çalışmalar yapılmaktadır.

Yeni nesillerin çağdaş bir eğitim sistemi içerisinde hızla değişen teknolojik ortama ayak uydurabilmesini sağlamak ve bilgi toplumunu oluşturabilmek için devlete önemli görevler düşmektedir. Bilgi toplumu, gittikçe daha nitelikli ve verimli bir insangücü

¹ Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program Çalıştayı 26 Mayıs 2011

talep etmektedir (Yücel 2011).

Çağın gereksinim duyduğu becerilere sahip, bilgisayar ve bilgi okuryazarı bireyler yetiştirmede eğitim kurumlarına büyük sorumluluklar düşmektedir. Eğitim kurumları söz konusu becerileri göz önüne alarak yeniden yapılanmak başka bir deyişle, öğretim programlarını ve öğretmen niteliklerini yeniden gözden geçirmek durumunda kalmışlardır.

Büyük ölçüde teknolojik gelişmelerin etkisi ile başlamış görünen eğitimdeki yeni arayışların, akademik, teknik, ekonomik ve psiko-sosyal boyutları ile ciddi bir süzgeçten geçirilmesi; uygulama ile ilgili ulusal stratejiler geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Teknolojideki bu büyük atılımın gerisinde kalmamak için, Türkiye’de de, kuramsal ve pratik çalışmalara gerek vardır (Karasar 2004). Bu nedenle; bilişim teknolojileri alanında yaşanan gelişmeler öğretim programlarında da bir takım değişiklikler yapma gereğini doğurmaktadır. Bu bağlamda Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Talim ve Terbiye Kurulu (TTK) Başkanlığı, yeni bir “İlköğretim Bilgisayar Programı” hazırlamıştır. Program bu alanda birçok yeniliği öğretme-öğrenme süreçlerine yansıtmayı amaçlamaktadır. Öte yandan Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) de, bilgisayar öğretmeni yetiştiren Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) Bölümleri için yeni bir program hazırlayarak uygulamaya başlamıştır (Soylu ve Seferoğlu 2007).

Milli eğitim sistemimizde özellikle BT alanında yaşanan gelişme ve değişimlere paralel olarak ilköğretim okullarında yeni nesle temel bilgisayar okuryazarlığının kazandırılması ve BT’in etkili ve verimli bir şekilde kullanımının öğretilmesi amacıyla bilgisayar dersi ilk kez 1998 yılında müfredata girmiştir. Bu nedenle MEB tarafından okullara, bilgisayar derslerinde kazanılması gereken bilgi ve becerileri öğrencilere aktaracak olan bilgisayar öğretmenleri ataması da yapılmıştır.²

8 yıllık eğitim çalışmaları kapsamında eğitim için kaynaklar yaratılmasıyla birlikte BDE projeleri hız kazanmış “Eğitimde Çağı Yakalamak 2000” adi verilen proje kapsamı içinde 1998 yılında 6200 ilköğretim okulunun bilgisayar destekli eğitime başlaması öngörülmüştür. Bu proje çerçevesinde en önemli noktalardan birisi de BDE yazılımı

² Tebliğler Dergisi 1993

geliştirilmesidir. Öncelikle Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler derslerine ait yazılımların kullanama sunulması ve ayrıca Türkiye’de 70000 okulun Internet’e bağlanması için TNet projesinden yararlanılması düşünülmüştür. (Usun 2000 s.216).

BDE için gerekli yazılımlar sağlanmış ve uygulamalar yapılmıştır. Bütün bu çalışmaların öğrenciler üzerindeki etkileri incelenmiş ve elde edilen sonuçlar olumlu olduğunun görülmesi üzerine bilgisayar laboratuvarı kurulması çalışmaları yaygınlaştırılmış, daha fazla öğretmen ve öğrencinin bilgisayarla tanışması sağlanmıştır. (Bayrakçı 2005). 1998–1999 öğretim yılında ilköğretim okullarında seçmeli bilgisayar dersi programı, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığının 26.08.1998 tarih ve 180 sayılı kararıyla kabul edilmiş ve karar 2492 sayılı tebliğler dergisinde yayımlanarak uygulamaya geçirilmiştir. Seçmeli bilgisayar dersinin, dördüncü sınıftan itibaren 1-2 saat olmak üzere 1-5 yıl süreyle okutulması, beş basamak halinde hazırlanan konuların bir alt basamağı kapsayacak şekilde düzenlenmesi ve dersin her hangi bir sınıfta seçilebilmesi programın kapsamında yer almaktadır.³

2000’li yıllara gelindiğinde e-Avrupa Eylem Planının ülkemize uyarlanmasına yönelik olarak e-Türkiye Girişimi kapsamında e-Dönüşüm Türkiye Projesi uygulamaya konulmuştur. Projenin MEB tarafından yürütülen çalışmaları kapsamında BT laboratuvarları kurulmuş, okullara projeksiyon cihazı, yazıcı tarayıcı ve ADSL internet bağlantısı sağlanmıştır. Ocak 2009 itibariyle, ilköğretim okullarının yüzde 94’ü, ortaöğretim okullarının ise yüzde 100’ünün genişbant internet erişimine sahip olduğu rapor edilmiştir.⁴

2006 yılında bilgisayar dersinin öğretim programı yenilenmiş ve “Bilgisayar” dersinin adı “Seçmeli Bilişim Teknolojisi” olarak değiştirilmiştir. Öğretim programının yenilenmesiyle birlikte gerçekleşen önemli bir değişiklik de 4-8. sınıflarda okutulmakta olan bilişim teknolojileri dersinin 2006-2007 yılından itibaren 1-3. sınıflara da uygulanmaya başlanmasıdır. Bu durumda Bilişim Teknolojileri dersine 1. sınıftan itibaren önem verildiğini göstermektedir (İnce ve diğ. 2008). Dersin içeriği ağırlaştırılmış, amaç bilgisayar okur-yazar bir toplum olmak haline gelmiştir. Yeni

³ TD 1998

⁴ DTP 200

program ile 6–7–8 sınıflarda öğrencilerin donanımları tanınması, ofis programlarını en iyi şekilde kullanması, web sayfaları tasarlaması, visual basic gibi yazılım programları ile küçük programlar yazılması amaçlanmıştır. Seçmeli Bilişim Teknolojiler dersi 4. ve 5. sınıflarda haftada 2 saat, diğer sınıflarda ise haftada 1 saat olmak üzere 1. Sınıftan 8. Sınıfa kadar bilgisayar öğretmenleri ve formatör öğretmenleri tarafından yürütülmüştür.⁵ Seçmeli ders olduğu için ders notu kaldırılmıştır. 2010 yılı itibari ile 4. ve 5. Sınıflardaki Bilişim Teknolojileri Dersi tamamen kaldırılmıştır. 6-7 ve 8. sınıflarda ise Bilişim Teknolojileri Dersinin seçilmesi okulun inisiyatifine bırakılmıştır.

Teknolojinin okullarda kullanılmasında Bilişim Teknolojileri öğretmenlerine büyük sorumluluklar düşmektedir. Bilişim teknolojileri öğretmenleri, hem öğrencilere hem de diğer öğretmenlere bilgisayar ve diğer teknolojilerin kullanımını öğretecek kişilerdir. Böylece derslerde bilişim teknolojilerinin yaygınlaşması ile öğrenim süreci hızlanabilecek, zengin materyaller hazırlanabilecek, bireysel öğretim gerçekleştirilebilecektir. Ancak sürekli yapılan görev tanımlarındaki değişiklikler ve belirsizlikler çalışma motivasyonlarını ve verimliliklerini düşürmektedir. Bu konuda yaşanan sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin üretilebilmesi için daha önceden yapılmış olan çalışmalar İlgili Araştırmalar bölümünde incelenmiştir. Yapılan çalışmalardan da yola çıkılarak ders işlenişini ve verimliliğini etkileyen konular belirlenmeye çalışılmış, anket çalışması hazırlanmış ve sonuçlar analiz edilmiştir.

Bu bölümde, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, varsayımlar, araştırmanın sınırlılıkları ve araştırmada kullanılan temel kavramlar üzerinde durulacaktır.

1.1 PROBLEM

1.1.1 Problem Durumu

Yaşadığımız çağ, bilgi çağı olarak adlandırılmaktadır. Bilginin güç haline geldiği bu toplumda bireylerden çok şey beklenmektedir. Bilgiye kendisi ulaşabilen, elde ettiği bilgiyi sorgulayan, ihtiyacı doğrultusunda kullanabilen, bilimsel düşünme yeteneğine sahip bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Yani bilgiyi kullanabilen ve teknoloji okur-yazarı bireyler yetiştirilmesine ihtiyaç vardır. Bu konuda en büyük sorumluluk öğretmenlere

⁵ TTKB 2009

düşmektedir. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin okul ortamında yaşadıkları temel sorunlar bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.1.2 Problem Cümlesi

İlköğretim okullarında çalışan Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin dersin öğretimi sırasında karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

1.1.3 Alt Problemler

Araştırmada ele alınan probleme ilişkin alt problemler şu şekildedir:

1. Bilişim Teknolojileri öğretmenleri en çok hangi sorunlar ile karşılaşmaktadır?
Bilişim Teknolojileri öğretmenleri
 - a. fiziki ortam
 - b. araç ve gereçler
 - c. program ve öğretim
 - d. okul yönetimi
 - e. Milli Eğitim Bakanlığı
 - f. öğrencilerin aileleri konusunda en çok hangi sorunla karşılaşmaktadır?
2. Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar kişisel özelliklerine göre farklılık göstermekte midir?
Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar
 - a. cinsiyete
 - b. yaşa
 - c. mezun oldukları fakülteye
 - d. hizmet sürelerine göre farklılık göstermekte midir?

1.2 ARAŞTIRMANIN AMACI

Daha verimli ve daha başarılı çalışmanın öncelikli koşulu, çalışılan ortamın beklentileri yerine getirecek düzeyde olmasıdır.

Öğretmenlerin pek çoğu çalışma ortamlarında hem ders anlatırken hem de ders dışı zamanlarda pek çok güçlüklerle karşılaşabilmekteki. Bu durum da iş verimliliğinin düşmesine sebep olmakla birlikte dersin etkili bir şekilde işlenmesine de engel teşkil

etmektedir. Bu yüzden bilişim teknolojileri öğretmenlerinin daha verimli olabilmeleri için çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerekmektedir.

Bu araştırmanın genel amacı; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim kurumlarında görev yapmakta olan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri Dersinin öğretiminde karşılaştıkları sorunları belirlemek, bunlara çözüm yolları geliştirmek ve bilgisayar öğretiminin daha verimli bir şekilde yapılmasına katkı sağlamaktır.

1.3 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu çalışmada; ilköğretim okullarında görev yapmakta olan BT öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri eğitiminde karşılaştıkları sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır. Bu araştırma ile elde edilecek veriler ışığında bilişim teknolojileri dersinin öğretiminde karşılaştıkları sorunlar belirlenerek çözüm önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

1.4 VARSAYIMLAR

1. Araştırma için belirlenen ve gruplandırılan soruların, öğretmenlerin öğretime ilişkin yaşadıkları tüm sorunları kapsayacağı varsayılmaktadır.
2. Araştırmaya dahil olan öğretmenler anketi yaşadıkları sorunlara bağlı olarak içtenlikle cevaplamışlardır.
3. Örnekleme alınan öğretmenler ve bunların görüşleri evreni temsil eder niteliktedir.

1.5 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

1. Örneklem açısından İstanbul il sınırları içerisindeki Bağcılar, Esenler ve Gaziosmanpaşa ilçelerindeki ilköğretim okullarında görev yapmakta olan Bilişim teknolojileri öğretmenleri ile sınırlıdır.
2. 2011-2012 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde yapılacak olan anket uygulamaları sonucunda verilerin toplanması amaçlanmaktadır.
3. Araştırma veri toplama aracı olarak anket tekniği ile sınırlıdır.

1.6 TANIMLAR

Bilişim teknolojisi: Bilgiyi üretme, işleme ve saklama, paylaşma, bilgiye erişim ve karar alma süreçlerinde öğrenme etkinliklerini gerçekleştirmek ve bu etkinlikleri kolaylaştırmak için kullanılan araçlardır (Akbulut 2008).

BDE: Bilgisayarların öğrenmenin meydana geldiği bir ortam olarak kullanıldığı, ders içeriklerini doğrudan sunma, başka yöntemlerle öğrenilenleri tekrar etme, problem çözme, alıştırmaya yapma ve benzeri etkinliklerde öğretme öğrenme aracı olarak kullanılmasıyla ilgili uygulamalardır (Şahin ve Yıldırım 1999; Odabaşı 1998).

BT Öğretmeni: Öğrencilere bilgisayar okuryazarlığını kazandırmak ve onların BT'yi yaşamlarının her alanında nasıl etkin kullanabileceklerini öğretmek amacıyla görev yapan öğretmenlerdir.⁶

BT Sınıfı: Bilgisayar derslerinin uygulamaları ve diğer derslerin öğretiminde bilgisayarlardan yararlanmak için kullanılan birden fazla bilgisayarın ve buna bağlı diğer araç ve gereçlerin bulunduğu derslik.⁷

Eğitim Teknolojisi: Sistematik analiz, geliştirme, organizasyon ve tüm öğrenme kaynaklarından yararlanarak ve bu süreçlerin yönetimini sağlayarak öğrenmeyi kolaylaştırmayı hedefleyen bir alandır. Eğitim teknolojisi uygun teknolojik süreçler ve kaynakların yönetimi, kullanımı, oluşturulması ile performansı yükselterek öğrenmeyi kolaylaştıran bir çalışmadır (AECT 2004). Diğer bir ifadeyle eğitim teknolojisi; herhangi bir teknolojinin eğitimciler tarafından eğitim ve öğretim süreçlerini desteklemek için kullanılan bir sistem bütünüdür (Roblyer ve Edwards 2000; Duffy 2003).

ECDL: ECDL dünyanın önde gelen bilgisayar kullanım yetkinliği sertifikasıdır, evrensel olarak standart kabul edilmiştir. ECDL Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler ve Unesco'nun da olduğu kurumlar arasında tanınır. ECDL yaygın olarak hükümetler, uluslararası örgütler, çok uluslu şirketler ve akademik toplum tarafından uluslararası standartta kabul görmüştür. Tüm Avrupa ülkelerinde, büyük kuruluşların insan

⁶ Tebliğler Dergisi 1993

⁷ Tebliğler Dergisi 1993

kaynakları birimleri tarafından bilgisayar kullanıcılarının becerilerini ölçmek için kriter olarak ECDL programları benimsenmektedir. Dünya çapında 148'den fazla ülkede 7 milyondan fazla adaya farklı bir özellik katmaktadır.⁸

Formatör Öğretmen: BT sınıflarının etkin ve verimli kullanılması amacıyla okullarda görevlendirilen öğretmenlerdir.

⁸ <http://www.ecdl.org.tr> 2012

2. KURAMSAL TEMELLER VE LİTERATÜRÜN TARANMASI

2.1 BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

İçinde yaşadığımız yüzyılda en önemli güç “bilgi”dir. Bilgiye ulaşmanın en etkili ve kolay yolu ise bilişim teknolojileridir. Çağa ayak uydurabilecek bireylerin sahip oldukları en önemli özellik nitelikli bilgiye ulaşmak ve bilgiyi kullanmaktır. Bu noktada en önemli sorun, bilginin nasıl elde edileceği, nasıl dağıtılacağı ve saklanacağıdır. Bu da bilgi teknolojilerinin hızlı gelişmesinin temel nedenini oluşturmaktadır. Bilişim teknolojileri hem bilgidен yararlanma düzeyinin en üst seviyeye çıkarılması hem de bilgi çağının sürekli değişen koşullarına uyum sağlanması açısından vazgeçilmez bir unsurdur.

Bilişim teknolojilerinin farklı şekillerde tanımlarını yapmak mümkündür.

Bilişim teknolojisi, elektronik ortamda bilgiye ulaşma, elde etme, kaydetme, düzenleme, kullanma ve sunma olanağı veren donanım (bilgisayarlar, tarayıcılar, dijital kameralar, v.b) ve bilgisayar yazılımları (veritabanı ve çoklu ortam programları) ile telefonlar, belge-geçerler, modemler ve bilgisayarlar gibi bilgiye erişme ve kullanmayı sağlayan telekomünikasyon araçlarını tanımlamak için kullanılan bir terimdir.⁹

Bilişim teknolojileri, bilgisayar ve iletişim teknolojilerini (donanım), verileri yönetim açısından yararlı üst bilgi ve üst bilgilere dönüştürme yöntemlerini (yazılım) kapsayan bağlantılı ve etkileşimli teknolojilerdir (Öğüt 2001).

Genel olarak bilişim teknolojileri, “bilginin toplanması, işlenmesi, saklanması ve gerektiğinde herhangi bir yere iletilmesini ya da herhangi bir yerden bu bilgiye erişilmesini sağlayan teknolojiler” olarak tanımlanabilir (Ceyhun ve Çağlayan 1997).

Hızla üretilen bilgi her alanda (iş dünyası, ekonomi, eğitim, gibi) çok sayıda insana BT ile ulaştırılabilmektedir. Zamanın değerli olduğu, bilgiye ulaşabilen ve bilgiyi doğru kullanabilen bireylerin önem kazandığı günümüzde BT alanında gelişmiş ülkeler her zaman bir adım önde yer almaktadırlar. Bu nedenle BT alanındaki gereksinimleri iyi bir

⁹ UNESCO 2002

şekilde belirlemek, doğru çözümler geliştirmek, çözümlerin uygulanabilmesi için iyi örgütlenmek ve doğru stratejiye sahip olmak gerekir.

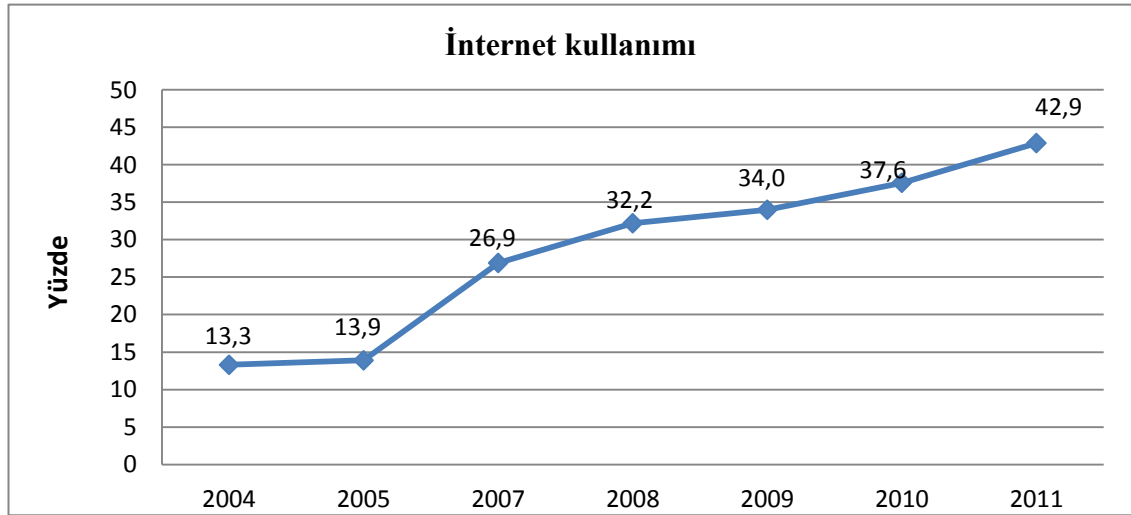
Eleştirel düşünebilen, karar verebilen, yaratıcı düşünebilen, problemleri çözebilen, girişimci bireyler yetiştirebilmek ve bilgisayar programlarını kullanabilen yeniklere açık bireyler yetiştirebilmek için bilişim teknolojileri dersine ihtiyaç duyulmuştur.

2.2 TÜRKİYE’DE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) sunduğu imkânların toplumun tüm kesimlerine ulaştırılması ve vatandaşların günlük hayatlarında BİT’ten etkin biçimde faydalanması bilgi toplumuna dönüşüm hedefi içinde önemli bir yere sahiptir.¹⁰

Avrupa Birliği İstatistik Ofisinin (Eurostat) katkıları ile Avrupa Birliği (AB) normlarına uygun olarak hazırlanan ve ülkemizde uygulanmış olan Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Anketi sonuçlarına göre internet kullanımı son yıllarda büyük artış göstermektedir.

Şekil 2.1: İnternet kullanımı

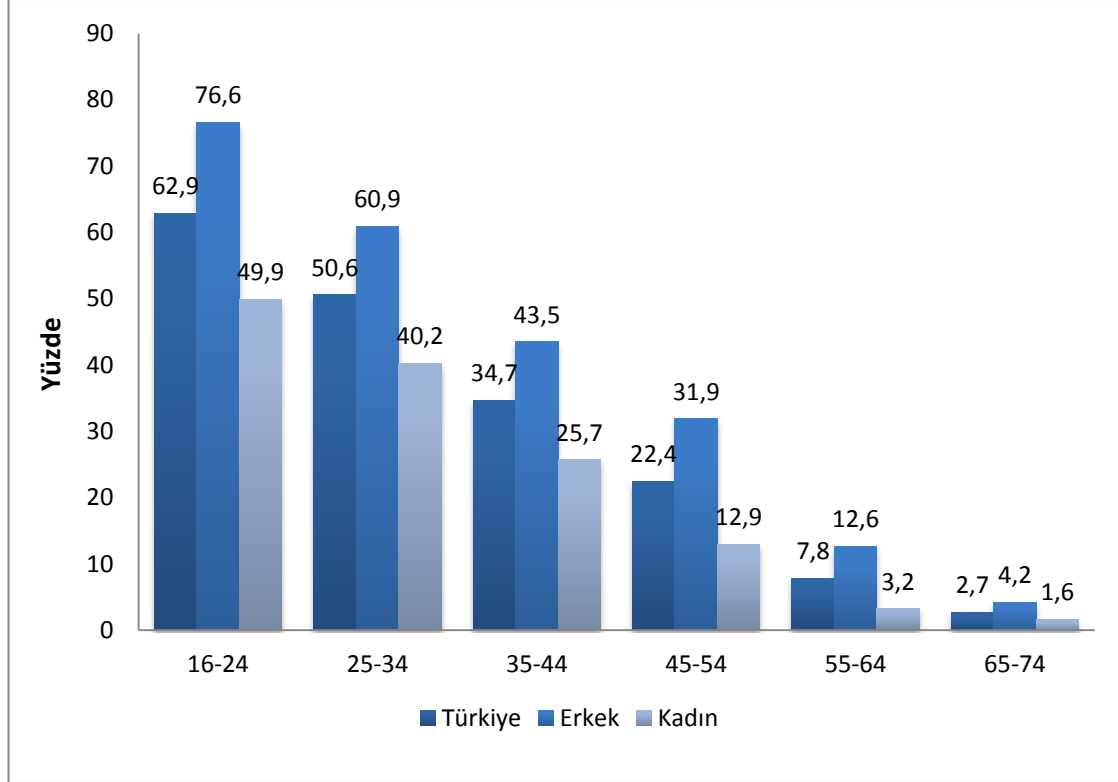

Kaynak: (DPT 2011, s19)

¹⁰ DPT 2011, s.13

İnternet kullanan bireyler göz önüne alındığında, 16-74 yaş grubuna uygulanan anket sonuçlarına göre internet kullanım oranı 16-24 yaş grubunda en yüksektir. Kadınların internet kullanım oranları her yaş grubunda erkeklerin gerisinde kalmaktadır.¹¹

Şekil 2.2 : Yaş grupları itibarıyla internet kullanımı, 2010

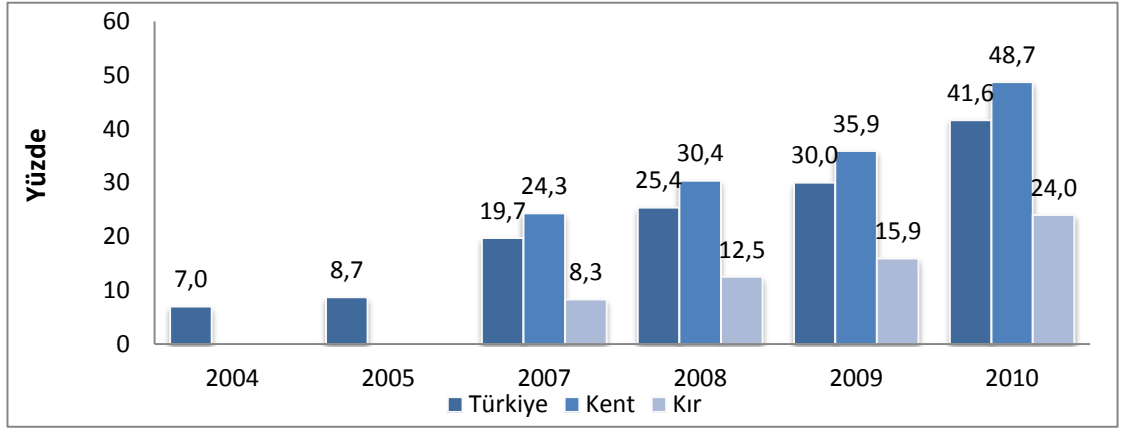
Kaynak: (DPT 2011, s35)

Ülkemizde hanelerde internet erişiminin yıllar itibarıyla hızla arttığı ve 2010 yılında internet erişimine sahip hane oranının Türkiye geneli, kent ve kırsal için sırasıyla yüzde 41,6, yüzde 48,7 ve yüzde 24 olduğu görülmektedir (Şekil2.3). Hanelerin büyük bir çoğunluğunda Sayısal Abone Hattı (DSL), kablolu ve kablosuz sabit bağlantılar ile 3G bağlantıyı içeren genişbant internet erişim imkânı bulunmakta olup hanelerde genişbant erişim oranı 2010 yılında yüzde 33,8'dir.¹²

¹¹ DPT 2011, s.19

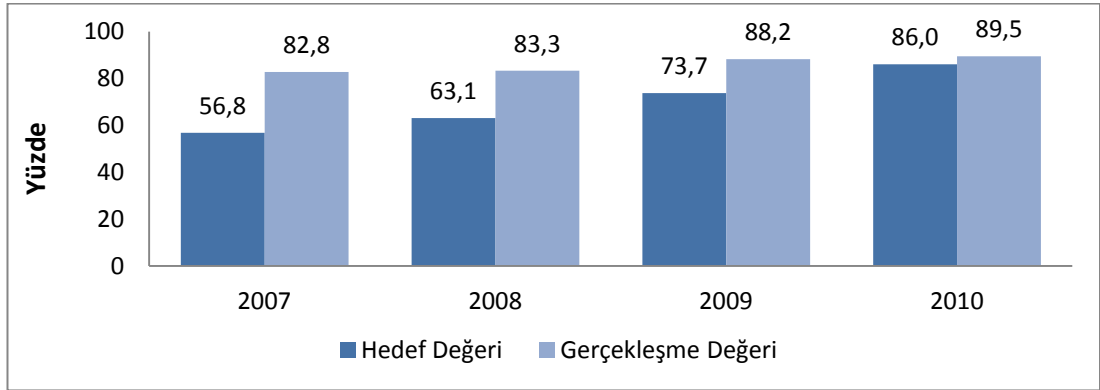
¹² DPT 2011, s.35

Şekil 2.3 : Hanelerde internet erişimi

Kaynak: (DPT 2011, s144)

Şekil 2.4 : İnternet kullanıcısı öğrenciler

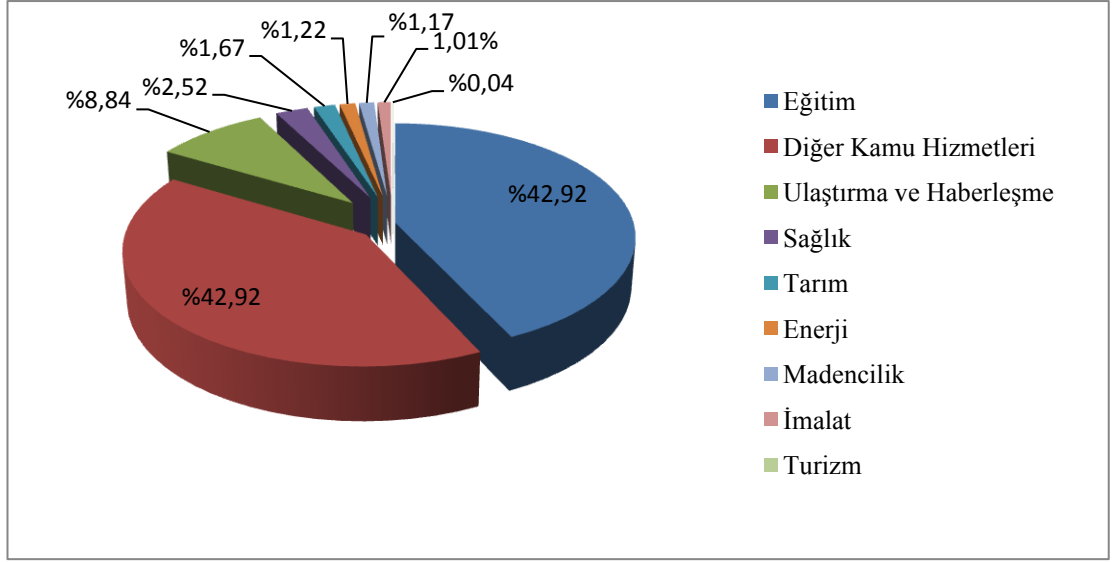

Kaynak: (DPT 2011, s144)

İnternet kullanan öğrenci sayısı oldukça yüksektir. Öğrencileri internet ortamının zararlarından koruyabilmek ve teknolojiyi doğru biçimde kullanmalarını sağlayabilmek için eğitim ile birlikte öğrencilere bu bilincin verilmesi gerekmektedir.

Eğitimde BİT alanında yapılan yatırımlara bakıldığında 2002 yılında kamu bütçesinden BİT yatırımları için ayrılan ödenek 2011 yılı fiyatlarıyla yaklaşık 526 milyon TL iken, 2011 yılı için bu değer 2 milyar TL'yi geçmiştir.

Şekil 2.5 : Merkezi yönetim bütçesinden yapılan bit yatırım miktarları

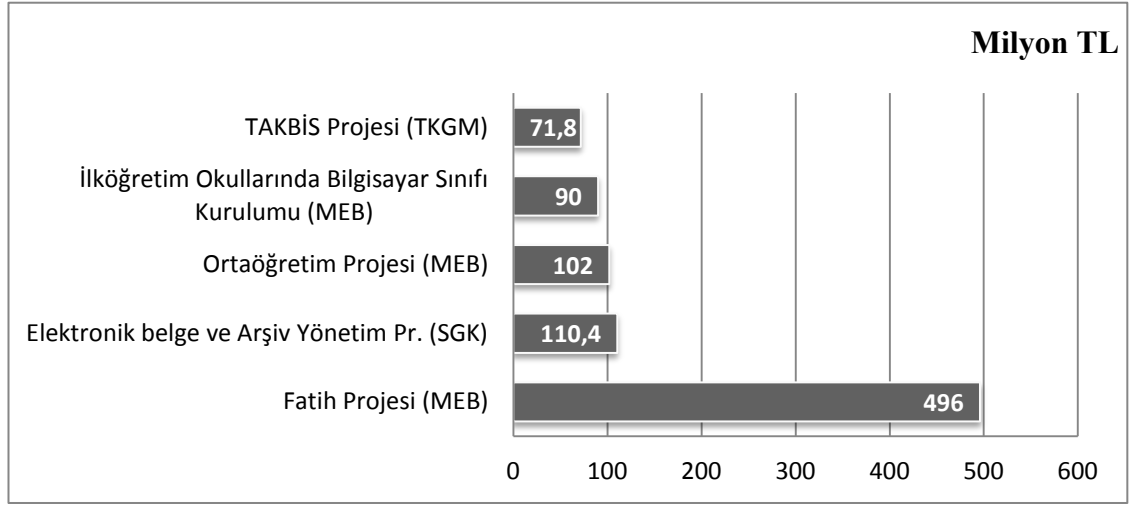

Kaynak: (DPT(2) 2011).

2011 yılında en fazla BİT yatırımı yapacak kamu kurumlarına bakıldığında, “Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi”, “Ortaöğretim Projesi” ve “İlköğretim Okullarına Bilgisayar Sınıfı Kurulumu Projesi” gibi projelere sahip olan Milli Eğitim Bakanlığı’nın büyük bir farkla birinci sırada olduğu görülmektedir. “Merkez ve Taşra Teşkilatı Donanım Alımı ve Modernizasyonu”, “e-İmza ve Mobil İmza Destekli Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi Kurulması ve Yapılandırılması” gibi projeler yürüten Sosyal Güvenlik Kurumu; “Nüfus Hizmetleri BT Projeleri” ve “e-İçişleri Projesi” gibi projeleri olan İçişleri Bakanlığı ile “TAKBİS Projesi”ni yürütmekte olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü de yüksek miktarda BİT yatırımı yapan kurumlar olarak ön plana çıkmaktadır¹³.

¹³ DPT(2) 2011

Şekil 2.6 : 2011 yılında en fazla ödenek ayrılan ilk 5 BİT projesi

Kaynak: (DPT(2) 2011).

2.3 EĞİTİMDE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIMI

Eğitim yaşamımızın her alanında, sanayide, orduda, ticaretle, tıpta, psikolojide ve öteki bilim dalların tümünde yer almaktadır. Eğitim, hem beceri kazandıran hem de bilgi aktarılan bir süreçtir ve bu süreçte bilginin dağıtımı temel olmaktadır. Genelde bilgi teknolojileri, özellikle de bilgisayarlar, öğretme ve öğrenme sürecinde yardımcı araç olarak işlev görmektedir.¹⁴

Eğitimdeki en önemli süreci ilköğretim kademesi oluşturmaktadır. Çünkü bireyler ilk kez bu süreçte planlı ve programlı eğitim öğretim almaktadırlar.

MEB ilköğretim Kurumları Yönetmeliğinde ilköğretim kurumlarının amaçları arasında “Öğrencileri kendilerine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, teknolojiyi etkili biçimde kullanabilen, planlı çalışma alışkanlığına sahip estetik duyguları ve yaratıcılıkları gelişmiş bireyler olarak yetiştirmek” yer almaktadır.¹⁵ Bu amacı gerçekleştirmenin yolu da teknolojiyi eğitim sistemine entegre edebilmek ve bilişim okuryazarı bireyler yetiştirmek demektir. Böylece her alanda ileri bir toplum ve global dünyada söz sahibi bir ülke konumuna gelmek mümkün olacaktır.

¹⁴ http://host.nigde.edu.tr/uludogan/proje_tanitimi.htm 2012

¹⁵ Tebliğler Dergisi (Değişik: 2.5.2006/26156 RG)

21. yüzyılın eğitim sistemi, öğrencilerin özgürce, öğretmenleriyle, aileleriyle ve çevresindeki diğer bireylerle yerel ve global olarak üretken bir işbirliği içinde bulunmalarını ve öğrenmelerini sağlayacak şartların oluşturulmasının merkezinde yer almaktadır. Bu açıdan, bilgi ve iletişim teknolojileri başarının teminatı gibi, bir zorunluluk olarak görülmektedir.¹⁶

Değişen ve gelişen dünyamızda 21.yy bireylerini yetiştirebilmek; çok büyük önem kazanmıştır. Üretim ve sanayide oluşan gelişmeler ve değişmelerle birlikte eğitim ve öğretim alanında da yol kat edilmiştir. Bu değişimler öğretmenlerin, öğrenme ortamlarını aktif kullanımında ve öğretimi daha kaliteli, verimli, kalıcı hale getirmek için kullanılması yönünde önem kazanmaktadır. Bununla ortaya “Eğitim Teknolojisi” kavramı çıkmıştır. Eğitim teknolojisinde teknoloji ve eğitimin öğrenme ve öğretme ortamlarında kaliteyi arttırmak için birlikte kullanılarak bir bütünlük sağladığı görülmektedir. Görsel ve işitsel öğelerle zenginleştirilmiş eğitim ortamları, öğretimsel etkinliklerin niteliğini ve niceliğini arttırması, öğrencilerin başarıya ulaşması ve öğrenmede kalıcılığın artması gibi birçok yarar sağlamaktadır.

Eğitimde BİT kullanımının daha iyi değerlendirilmesi açısından, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yapılan yatırımların ve eğitimde BİT kullanımının detaylı incelenmesi ve iller arası farklılıkların ortaya konması önem arz etmektedir. Burada en temel konulardan birisi bilgisayar başına öğrenci sayısıdır. Ülke genelinde bilgisayar başına öğrenci sayısı, ilköğretimde 30,9 ve ortaöğretimde 27,3 olmaktadır¹⁷.

Eğitim alanındaki teknolojiye yönelik yapılan yatırımlar halen yeterli olmamakla birlikte yapılan yatırımın verimli olabilmesi için teknolojilerin kullanılabilceği ders öğretim programları ve uygulamalara ihtiyaç vardır.

¹⁶ UNESCO 2005, s.96

¹⁷ DPT 2011, s.39

Tablo 2.1 : Bilgisayar başına düşen öğrenci sayısı, 2010

Sıra No	İlköğretim		Ortaöğretim	
	İl adı	Bilgisayar başına öğrenci	İl adı	Bilgisayar başına öğrenci
1	Tunceli	10,4	Tunceli	8,6
2	Artvin	11,9	Sinop	9,4
3	Bayburt	12,6	Bilecik	10,1
4	Burdur	13,9	Gümüşhane	10,1
5	Gümüşhane	14,8	Artvin	10,3
...
77	İstanbul	41,1	Diyarbakır	47,9
78	Antalya	41,4	Şanlıurfa	48,3
79	Şanlıurfa	44,7	Gaziantep	53,4
80	Bursa	49,5	Batman	56,7
81	Gaziantep	51,9	İstanbul	65,3

Kaynak: DPT 2011

Bilgi toplumu olma yolundaki değişim, bir çok ülkenin eğitim programlarında köklü değişiklikler yapmasını gerektiğini ortaya koymaktadır. Bunun en büyük sebebi, geleneksel eğitim programlarındaki gereksinimler öğrencilerin bireysel farklılıklarına hitap etmemesidir. Bu anlamda; öğrencilerin yaşam boyu öğrenme becerilerine katkı sağlayan bir eğitim programı, günümüzde program değiştirme ve iyileştirme çabalarını gerekli kılmaktadır (Voogt ve Pelgrum 2005, s158).

2.4 YÜRÜTÜLEN PROJELER

2.4.1 İntel Gelecek İçin Eğitim Projesi

2.4.1.1 İntel öğretmen programı

Millî Eğitim Bakanlığı ve Intel firması arasında imzalanan protokol gereğince yürütülen "Intel Öğretmen Programı" proje tabanlı ve öğrenci merkezli eğitime yeni bir bakış açısı kazandıran, öğretmenlere; öğretim tasarımı geliştirmelerinde bilişim teknolojilerini araç olarak kullanmanın yollarını gösteren uluslararası bir programdır.

Eğitimi farklı kılan hususlar her eğitim çevresinin kendine has özelliklerinin bulunmasıdır. Eğitimde sınırların kırılması ve imkanların ülkemizdeki her öğrenciye

eşit oranda dağıtılmasından en önemli anahtarı ise teknolojidir. Teknolojinin doğru, bilinçli kullanılmasıdır.

Her öğretmenin okulu, öğrencileri, sınıfı ve sosyal çevreleri farklıdır. Pek çok farklılıkları bünyesinde barındıran ülkemizde öğretmenlerin eğitim - öğretim etkinlikleri içinde öğrencileri etkin bireyler haline getirmesi bu programla sağlanabilir.¹⁸

Intel Öğretmen Programı, 1999'dan bugüne 60'dan fazla ülkede 8 milyonu aşkın öğretmen programa dahil edilmiştir.

Türkiye'de 2003 yılında uygulanmaya başlayan Intel Öğretmen Programında, öğretmenlerin öğrenim hedeflerini ve müfredatın gereklerini sunmak amacıyla bilgi teknolojilerini kullanma konusunda yeterlik ve güven kazanmalarında yardımcı olması amaçlanmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı ile 09 Haziran 2003 tarihinde imzalanarak yürürlüğe giren protokol gereğince Türkiye'de öğretmenlere yönelik olarak uygulamaya alınan Intel Öğretmen Programı'nın amacı; eğitimde kaliteyi artırmak, bilişim teknolojilerini öğrencilerin hizmetine sunmak, öğretmenlerin bu teknolojileri sınıflarına entegre etmelerine yardımcı olmak ve sınıflarda işlenen derslerde öğrencilerin bilişim teknolojilerinden bir araç olarak yararlanmalarını sağlamaktır. Intel Öğretmen Programı, öğretmenler ve önde gelen akademik kuruluşlarla yakın işbirliği içinde geliştirilmiş ve T.C. Milli Eğitim Müfredatı ve Standartları doğrultusunda yerleştirilmiştir. Program uygulamaya dayalı, bire bir profesyonel gelişimin etkinliğinden faydalanan, kapsamlı ve aynı zamanda esnek bir eğitim kursudur. Bu program pedagojik bir program olup eğitim öğretim uygulamalarımıza çağdaş bir bakış açısı kazandırmaktadır. Ağustos 2010 sonu itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmî okullarda görev yapan yaklaşık 144 bin 370 öğretmen söz konusu program kapsamında eğitilmiştir.

31.12.2011 tarihinde, daha önce imzalanan protokolün sona ermesinden dolayı siteye girişler kapatılmıştır.

¹⁸ <http://ogretmenprogrami.meb.gov.tr/index.asp> 2012

2.4.1.2 İntel öğrenci programı

Intel Öğrenci Programı, Intel'in eğitim girişiminin bir parçasıdır. Program Arjantin, Brezilya, Şili, Çin, Mısır, Hindistan, İsrail, Malezya, Meksika, Filistin, Rusya ve Ukrayna gibi bir dizi ülkede uygulanmaktadır ve başlangıcından bu yana bir milyonu aşkın öğrenciye ulaşmıştır. Programa 2005 yılında Türkiye dahil olmuştur. 2005 yılından bu yana MEB - Intel işbirliği ile başarıyla devam etmiş olan program 31.12.2011 tarihi itibarıyla protokolde belirtildiği üzere sona ermiştir.

Intel Öğrenci Programının üç temel eğitsel hedefi bulunmaktadır:

- a. Teknoloji okur-yazarlığını geliştirmek.
- b. Eleştirel düşünme kapasitelerini artırmak.
- c. İşbirliği becerilerinin gelişimini desteklemek.

2.4.2 Fatih Projesi

Eğitimde FATİH Projesi ile eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla Bilişim Teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde, derslerde etkin kullanımı için; okulöncesi, ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki tüm okulların 570.000 dersliğine dizüstü bilgisayar, LCD Panel Etkileşimli Tahta ve internet ağ altyapısı sağlanacaktır. Dersliklere kurulan BT donanımının öğrenme-öğretme sürecinde etkin kullanımını sağlamak amacıyla öğretmenlere hizmetiçi eğitimler verilmesi planlanmaktadır.. Bu süreçte öğretim programları BT destekli öğretime uyumlu hale getirilerek eğitsel e-İçerikler oluşturulacaktır. Bu kapsamda Eğitimde FATİH projesi beş ana bileşenden oluşmaktadır. Bunlar:

- a. Donanım ve Yazılım Altyapısının Sağlanması
- b. Eğitsel e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi
- c. Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı
- d. Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitimi
- e. Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT Kullanımının sağlanmasıdır.

Eğitimde Fatih Projesi Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülmekte olup, Ulaştırma Bakanlığı tarafından desteklenen bir projedir. 5 yılda tamamlanması planlanmıştır.

Birinci yıl ortaöğretim okulları, ikinci yıl ilköğretim ikinci kademe, üçüncü yıl ise ilköğretim birinci kademe ve okul öncesi kurumlarının BT donanım ve yazılım altyapısı, e-içerik ihtiyacı, öğretmen kılavuz kitaplarının güncellenmesi, öğretmenler için hizmetiçi eğitimler ve bilinçli, güvenli, yönetilebilir BT ve internet kullanımı ihtiyaçlarının tamamlanması hedeflenmektedir.

e-Dönüşüm Türkiye kapsamında üretilen ve Ülkemizin bilgi toplumu olma sürecindeki eylemleri tanımlayan Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi, Kalkınma Planları, Milli Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı ve BT Politika Raporunda yer alan hedefler doğrultusunda 2013 yılı sonuna kadar dersliklere BT araçları sağlanarak, BT destekli öğretimin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan (2006–2010) Bilgi Toplumu Stratejisi’nde Bilişim Teknolojilerinin Eğitim Sistemimizde kullanımıyla ilgili olarak “Bilgi ve iletişim teknolojileri eğitim sürecinin temel araçlarından biri olacak ve öğrencilerin, öğretmenlerin bu teknolojileri etkin kullanımı sağlanacaktır.” hedefi yer almaktadır. Bu kapsamda, Milli Eğitim Bakanlığında örgün ve yaygın eğitim verilen kurumlarda bilgi ve iletişim teknolojisi altyapısını tamamlanması, öğrencilere bu mekanlarda bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma yetkinliğinin kazandırılması, bilgi ve iletişim teknolojileri destekli öğretim programlarının geliştirilmesi beklenmektedir. Bilgi Toplumu Stratejisi’nde ayrıca Bilgi toplumuna dönüşümün sağlanması için Bakanlığımızın görev alanıyla ilgili olarak aşağıdaki hedeflerin gerçekleştirilmesi istenmektedir.

Bireylerin yaşamboyu öğrenim yaklaşımı ve e-öğrenme yoluyla kendilerini geliştirmeleri için uygun yapıların oluşumu ve e-içeriğin geliştirilmesi,

- a. Ortaöğretimden mezun olan her öğrencinin temel bilgi ve iletişim teknolojileri kullanım yetkinliklerine sahip olması,
- b. İnternetin etkin kullanımı ile her üç kişiden birisinin e-egitim hizmetlerinden faydalanması,
- c. Herkese bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme ve kullanma fırsatının sunulması,
- d. Her iki kişiden birinin internet kullanıcısı olması,

e. İnternet, toplumun tüm kesimleri için güvenilir bir ortam haline getirilmesi.

Ayrıca, Bakanlığımız 2010–2014 Stratejik Planında, Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi temasında yer alan 14. Stratejik amacın birinci stratejik hedefi “Stratejik Hedef 14.1: Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarımızın bölgesel farklılıkları gidermek amacıyla 2014 yılı sonuna kadar tümünün bilişim teknolojilerinden yararlanmasını sağlamak” yer almaktadır.

FATİH Projesi 496 milyon TL ile 2011 yılında en fazla ödenek ayrılan BİT projesidir.

2.5 EĞİTİM-ÖĞRETİM PROGRAMININ DÜZENLENMESİ

Eğitim, bireyde istendik davranışların yerleşmesi, olumsuz davranışların sonlandırılması amacıyla sürdürülen sistematik bir programdır. Eğitim, en basit tanımı ile davranışları değiştirme sanatıdır.

Öğretim ise, öğrenmenin gerçekleşmesi ve bireyde istenen davranışların gelişmesi için uygulanan süreçlerin tümüdür. Diğer bir ifade ile öğretim, öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikleri düzenleme, gerekli araç gereçleri sağlama ve rehberlikte bulunma eylemidir.

Bilişim teknolojileri öğretimi de okullarda, teknoloji okur yazarlığı, güvenlik, sağlık, bilişim teknolojilerini kullanırken etik ve sosyal değerlere saygı gösterme konularında etkinlikleri düzenleme ve rehberlikte bulunma eylemidir.

MEB’in bilişim teknolojileri vizyonu; “Eğitim sistemini ileri teknolojilerle kaynaştırmak, yeniliklerle desteklemek, ölçüp değerlendirerek sürekli geliştirmek, bilişim teknolojilerini kullanarak öğrenci merkezli ve proje tabanlı eğitim sağlamaktır.”¹⁹

Çocuklara hayatını daha iyi sürdürmeleri için gerekli temel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı ilköğretim evresi, tüm ülkelerde çocuklar için zorunlu hâle getirilmiştir. 18 Ağustos 1997 tarih ve 23084 sayılı Resmî Gazete’ de yayınlanan 4306 sayılı Kanun gereği 1997–1998 öğretim yılından itibaren ülke genelinde sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçilmiştir. Mecburi ilköğretim çağı, 6–14 yaş grubundaki

¹⁹ MEB, 2010–2014 Stratejik Planı

çocukları kapsar. İlköğretimde net okullaşma oranı yüzde 96,49²⁰ olarak görülmektedir ancak ilköğretim yaş aralığında olmasına rağmen çeşitli sebeplerle ortaöğretim kademesine geçmiş olan öğrencilerimizin bu orana eklenmesi gerekmektedir. Bu nedenle 2009 Şubat ayı itibarıyla ilköğretimde net okullaşma oranı yüzde 98,20 olarak ortaya çıkmaktadır.

11 Nisan 2012 tarihinde yayınlanan 28261 sayılı Resmi Gazetede MADDE 2 – 222 sayılı Kanunun 7 nci maddesi değiştirilmiştir. “MADDE 7 – İlköğretim; 1 inci maddede belirtilen amacı gerçekleştirmek için kurulmuş dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur.” Böylece “4+4+4” adı verilen eğitim sistemine geçiş yapılması kararlaştırılmıştır.

Yapılan diğer değişiklikleri sıralamak gerekir ise ;

MADDE 3 – 222 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. “İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.”

1739 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin mülga birinci fıkrası yeniden düzenlenmiştir. MADDE 9- “İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur. Ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçimlik dersler oluşturulur. Ortaokul ve liselerde, Kur’an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin hayatı, isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulur. Bu okullarda okutulacak diğer seçmeli dersler ile imam-hatip ortaokulları ve diğer ortaokullar için oluşturulacak program seçenekleri Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 13 – 16/8/1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan “sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim” ibaresi “ilköğretim ve ortaöğretim” şeklinde değiştirilmiş ve maddede yer alan “sekiz yıllık kesintisiz” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

²⁰ Şubat 2009, MEB İstatistikleri

2.6 BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DERSİNİN İLKÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ YERİ VE ÖNEMİ

Türk Eğitim Sistemi; kalkınma planlarında ön gördüğü ve Milli Eğitim şuralarında aldığı kararlar doğrultusunda öğrencilerin bilgisayarla tanışmalarını sağlayıp, onları günlük hayatta ve öğrenme-öğretme sürecinde bilgisayarları kullanabilir hale getirmek amacı ile eğitimin her kademesinde olabildiğince bilgisayar okuryazarlığını yaygınlaştırmaya çalışmaktadır.²¹ Bu amaç doğrultusunda bilgisayar dersi ilk kez 1998 yılında “Temel Eğitim Programı” kapsamına alınmıştır.

Bilişim teknolojileri dersi öğretim programının vizyonu; geçmiş yaşantıları, bireysel farklılıkları ve olanakları ne olursa olsun bütün öğrencileri “bilgisayar okuryazarı” olarak yetiştirmek, ayrıca bilişim teknolojilerini kullanırken etik ve sosyal değerler, tutumlar, güvenlik, sağlık, teknoloji okuryazarlığı konularını bilinçli olarak hayata geçirebilmelerini sağlamaktır. Programda yer alan kazanımlar da öğrencilerin keşfetmelerini, uygulamalarını ve gerçek hayatla ilişkilendirmelerini sağlayacak yapıda hazırlanmıştır. Etkinlikler öğrenci merkezli ve öğrenme sürecinde etkili bir rol üstlenmelerini sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Bilişim teknolojilerini kullanan öğrencilerin bu teknolojileri iyi yönlerde kullanılacak bilinçli kullanıcılar olmaları için ciddi ve güvenilir bir eğitime ihtiyaç vardır.

Öğrenci merkezli yeni eğitim sistemi ile öğrencilerin pek çok etkin, proje ve performans yapmaları gerekmektedir. Öğrenciler bu süreçte gerek bilgiye ulaşma gerekse proje ve performans çalışmalarını hazırlama aşamasında bilgisayarı oldukça yoğun şekilde kullanmadıkları. Programlara hakim olmayan, bilgiye ulaşamayan, ulaştığı bilgiyi sorgulamayan öğrencilerin bu çalışmaları doğru ve verimli bir biçimde yapmaları mümkün değildir.

Bilişim teknolojileri diğer derslerinde öğretiminde bilgisayar destekli eğitim olarak öğretmenler tarafından da kullanılmaktadır. Dynet projesinde de olduğu gibi öğrenciler bilgisayar sistemine programlanmış olan dersleri etkileşimde bulunarak, doğrudan alabilmektedir. Ayrıca derse önceden hazırlık yapan öğretmenler sunular ve diğer materyaller ile dersi daha verimli ve zevkli şekilde işleyebilmektedirler. Ancak alan

²¹ Tebliğler Dergisi 1998

bilgisine yeterince sahip olmamaları, kendi derslerine ağırlık vermeleri nedenleri ile bilişim teknolojileri öğretimi eksik kalmaktadır.

Vitamin projesi de sesli, görsel konu anlatımları, interaktif etkinlikler, tarama testleri ile BDE’me örnek olabilir. Tüm bu çalışmaları yapması beklenen öğrencilerin temel bilgisayar okur yazarlığına sahip olması gereklidir. Yeterli bilgiye sahip olmayan öğrencilerde pasifleşme ve ders katılım göstermeme eğilimleri gözlemlenmektedir.

2.7 BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DERSİNİN AMAÇLARI VE PROGRAMI

Bilişim Teknolojileri dersi öğretim programı, Bilişim teknolojileri konusunda ilköğretim okullarında yarının öğrencilerinde sahip olması gereken becerilerin neler olması gerektiği konusu ile ilgilenmektedir.²²

Seçmeli Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının genel amacı; bilişim teknolojileri kullanım yeterliliklerine sahip, eleştirel düşünen, beklenmeyen durumlarda ortama hâkim olabilen, grup içerisinde çalışabilen, toplumda teknolojinin ve bilimin rolünü ve gerekliliğini bilen, sosyal ve etik açılarından düşünebilen, iletişim becerilerine sahip, teknoloji okuryazarı bireyler yetiştirmektir.²³

Bilgisayar Dersleri için 1998–2006 yılları arasında Talim Terbiye Kurulunun 26.08.1998 tarih ve 180 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (4–8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı” (EK-5) okutulmuştur. Uygulama ağırlıklı işlenen bu dersin, her derste olduğu gibi notla değerlendirilmesi de yapılmıştır.

İlköğretim programında yapılan değişiklikler ile birlikte 2005 yılına kadar seçmeli iki saat olarak okutulan ders saati Talim Terbiye Kurulunun haftalık ders çizelgesinde yayınladığı üzere 1 saate indirilmiştir. Bölüm öğretmenlerinin yetişip atanmaya başlamasının hemen ardından alınan bu karar uygulama ağırlıklı işlenen bilgisayar derslerinin geleceğine şekil veren ikinci önemli karar olmuştur. 2006 yılında Talim ve Terbiye Kurulu tarafından alınana karar ile “İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (1–8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın 1, 2 ve 3. sınıflarına ait bölümünün 2006–2007; 4,

²² TTKB 2006

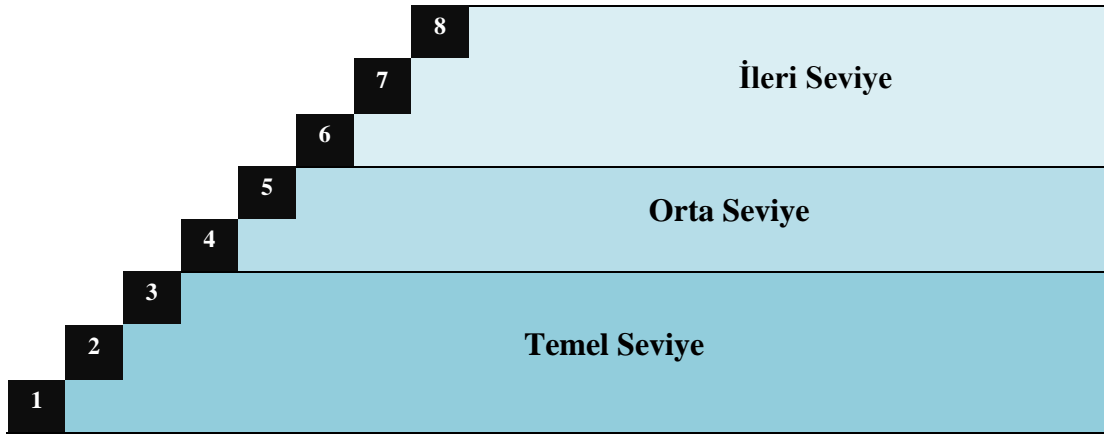
²³ TTKB 2006

5, 6, 7 ve 8. sınıflarına ait bölümünün ise 2007–2008 Öğretim Yılından itibaren uygulanmasına başlanmıştır. Yeni programla birlikte dersin ismi 2007 yılı itibari ile bilgi, iletişim ve teknolojiyi de kapsayarak “Bilişim Teknolojileri” olarak değiştirilmiştir.

Yeni programda yapılandırmacı yaklaşım benimsenmiş, öğrenci merkezli ve etkinlik temelli bir yapı inşa edilmiştir. Basamaklı seviyeler halinde hazırlanan öğretim programında, 1, 2 ve 3. basamaklar “Temel Seviye”, 4 ve 5. basamaklar “Orta Seviye”, 6, 7, ve 8. basamaklar “İleri Seviye” olarak kabul edilmiştir. Basamaklar sınıfları değil düzeyleri ifade etmektedir. Sınıfların bilişim teknolojileri konusundaki bilgi düzeyine göre öğretmenler işlenecek olacak basamakları belirleyebilmiş gerek görülürse bir eğitim öğretim yılı içerisinde birden fazla basamak işlenebilmiştir.

Dersin not ile değerlendirilmesi kaldırılmış, 4. ve 5. Sınıflarda haftada 2 saat, diğer sınıflarda ise haftada 1 saat olmak üzere 1. sınıftan 8. sınıfa kadar seçilebilmiştir.

Şekil 2.7 : Bilişim teknolojileri dersi öğretim programı basamak seviye ilişkisi

Talim Terbiye Kurulunun 20.07.2010 tarih ve 75 sayılı Kararı ile ders 1.2.3.4.ve 5.sınıflardan kaldırılmış 6. 7.ve 8. sınıflarda 1 saat seçmeli ders olarak bırakılmıştır.

2.8 BT SINIFLARININ KURULUM AMACI

Bilgi teknolojilerinin her alanda kullanımını yaygınlaşması okullarda da teknoloji gereksinimini doğurmuştur. Okullarda bilgi teknolojilerinin kullanılabilmesi amacı ile bilgisayar laboratuvarları ve bilişim teknolojisi sınıfları kurulmuştur.

Bilişim Teknolojisi Sınıfı; en az 15+1 bilgisayardan oluşan; projeksiyon, yazıcı, tarayıcı vb çevre birimlerine sahip, işletim sistemi, Office ve güvenlik programları yüklenmiş, elektrik ve ağ sistemi kurulu, derslerin bilgisayar destekli ve etkileşimli yapılmasına imkân sağlandığı dersliği olarak açıklanmıştır.²⁴

Çocukları geleceğe hazırlamak ve teknoloji ile buluşturmak amacıyla başlatılan, 50 milyon Avro'luk mali büyüklüğe sahip olan Eğitim Çerçevesi Projesi kapsamında 2800 bilgi iletişim teknoloji sınıfının kurulması hedeflenmiş, projenin I. Fazı'nda 1610 bilgi iletişim teknolojisi sınıfı kurulmuş, ayrıca 28.315 Okulun bilgi iletişim teknolojisi sınıfları için web tabanlı yazarlık yazılımı satın alınmış, 924 ilçe merkezine teslim edilmiştir. Çocuklar yeni iletişim teknolojileriyle tanışmışlardır.²⁵

Tablo 2.2 : BT laboratuvarı sayısı, 2010

Sıra No	İlköğretim		Ortaöğretim		Toplam	
	İl adı	BT Laboratuvarı sayısı	İl adı	BT Laboratuvarı sayısı	İl adı	BT Laboratuvarı sayısı
1	İstanbul	2333	İstanbul	782	İstanbul	3115
2	Ankara	816	Ankara	649	Ankara	1465
3	İzmir	644	İzmir	493	İzmir	1137
4	Konya	510	Konya	389	Konya	899
5	Adana	392	Bursa	314	Bursa	671
...
77	Çankırı	47	Tunceli	44	Yalova	105
78	Bayburt	40	Iğdır	43	Tunceli	83
79	Tunceli	39	Ardahan	38	Ardahan	75
80	Ardahan	37	Kilis	31	Bayburt	70
81	Kilis	36	Bayburt	30	Kilis	67

Kaynak: DPT 2011

BT laboratuvarı kurulması için MEB tarafından okulun en az 8 dersliğe ve 150 öğrenciye sahip olması şartı aranmaktadır.²⁶

Millî Eğitim Bakanlığının “Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları ve Ortamlarının Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı” adlı, 29.10.2003 tarih ve 2554 sayılı yönergesinde okullardaki bilişim teknolojileri sınıflarından

²⁴ MEB 2008

²⁵ PKMB 2009

²⁶ DPT 2011, s.35

- a. Öğrenciler
- b. Öğretmenler
- c. Çevrede bulunan bakanlık kurum personeli
- d. Vatandaşların yararlandırılacağı açıklanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 08.01.2007 Tarih ve 211 Sayılı Yazı “Bilişim Teknolojileri Sınıflarının Halka Açılması” genelgesi yayınlanmıştır. Böylece bilişim teknolojileri ve internete erişim imkanı bulunmayanlara bu olanakların sağlanması amaçlanmış hem de okulun çevre ile bütünleştirilmesi mümkün kılınmıştır.

2.9 BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLERİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

BT branşının ilköğretim okullarında yerini almasıyla birlikte bu dersi okutacak ve öğrencilere bilgisayar okuryazarlığını kazandıracak eğitimcilere ihtiyaç duyulmuştur. Bu nedenle 1998 yılında üniversitelerde “Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği (BÖTE)” bölümleri kurulmuş ve 2002 yılında Bilgisayar Öğretmeni veya Bilişim Teknoloğu olarak ilk mezunlarını vermişlerdir. BÖTE bölümünün temel amacı ilk ve ortaöğretim kurumları için gerekli mesleki bilgi ve beceride bilgisayar öğretmenleri yetiştirmek olmakla birlikte bununla sınırlı kalmamaktadır. Ayrıca eğitim düzeyi ve içeriklere uygun öğretim materyali ve eğitim yazılımı tasarlayan, geliştiren, uygulama ve değerlendirme alanlarında donanımlı bilgisayar destekli öğretim uzmanları yetiştirmeyi de hedeflemektedir (Yılmaz 2010). Sonraki yıllarda eğitim fakültelerindeki bölüm sayısı hızla artmış ve benzer öğretmenlik bölümleri açılmıştır.

13 Mart 1993 tarihli 2378 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan “Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Örgün Ve Yaygın Eğitim Kurumlarında Bilgisayar Laboratuvarlarının Düzenlenmesi Ve İşletilmesi İle Bilgisayar Ve Bilgisayar Koordinatör Öğretmenlerinin Görevleri Hakkında Yönerge”sinin 14. Maddesinde Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin görevleri açıklanmıştır.

Bilgisayar Öğretmenlerinin görevleri:

- a) Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde belirlenen görevlerinin dışında bilgisayar koordinatör öğretmenleri ve zümre öğretmenleri ile uyum içerisinde çalışmak dersleri dersin amaçları doğrultusunda ve ders dağıtım programlarında belirlenen saatlerde bilgisayar dersliğinde işlemek,
- b) Dersliğin bakım ve temizliğinden sorumlu olmak,
- c) Derslikte çıkabilecek ve kendisinin çözemediği teknik problemleri bilgisayar koordinatör öğretmenine anında duyurmak,
- d) Zümre öğretmenler toplantısında alınan kararlara göre kendisine düşen görevleri yapmaktır.

Ayrıca bu yönerge ile birlikte bilgi teknolojisi sınıflarını daha etkin, verimli, bilinçli ve yoğun kullanılması amacıyla okullarda Bilgisayar Formatör Öğretmenleri görevlendirilmiştir (Tebliğler Dergisi 1993).

Yönergede belirlenmiş hali ile Bilgisayar Formatör Öğretmenlerinin görevleri;

- a) Görevli olduğu okulda bilgisayar eğitiminin ve bilgisayar destekli eğitimin verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak,
- b) Bilgisayar laboratuvarını mesai saatleri içinde açık tutmak, gerektiğinde mesai saatleri dışında da öğrenci ve öğretmenlerin kullanmalarını sağlamak,
- c) Her ay en az bir defa veya gerekli durumlarda bilgisayar öğretmenleri ile toplantı yapmak,
- d) Görevli olduğu okulda öğretmenlere Bilgisayar Destekli Eğitim konusunda kısa süreli kurs veya seminer düzenlemek,
- e) Program müdür yardımcıları veya müdür başyardımcıları başkanlığında eğitim yazılımı bulunan derslerin öğretmenleri ile bir araya gelerek laboratuvar kullanım programı hazırlamak,

- f) Bilgisayar laboratuvarının devamlı kullanılabilmesi için, öğretimi yapılacak ders yazılımlarının sabit diske (Harddisk) yüklenmelerini sağlamak,
- g) Bilgisayar laboratuvarının kullanılması sırasında ortaya çıkabilecek ve kendisinin çözüm getiremediği teknik sorunları okul müdürlüğü kanalı ile İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne bildirilmesini sağlamak,
- h) Firmaların periyodik olarak yapması gereken bakım onarım işlerini takip etmek,
- i) Her yarıyıl sonunda bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli eğitim faaliyetleri ile ilgili her türlü problemi ve genel durumu, hazır anket formları yoluyla rapor ederek Genel Müdürlüğe gönderilmesini sağlamak,
- j) Ders yazılımlarını ilgili dersin öğretmenleri ile inceleyerek yazılımların geliştirilmesi için önerilerde bulunmak,
- k) Bilgisayar dersi zümre öğretmenleri toplantısına başkanlık yapmak,
- l) Bilgisayar öğretmenleri ile koordineli çalışarak bilgisayarlar için sicil fişi tutmak ve bunların takibini yapmak,
- m) Laboratuvar kullanım kılavuzunu laboratuvarının uygun bir yerine asmak,
- n) Bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli eğitimin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak,
- o) Ders sırasında çıkabilecek kullanım problemlerini anında çözmek ve ilgili öğretmene yardımcı olmak,
- p) Yazılımlar ve uygulamalarla ilgili öğretmen isteklerini idareye bildirmek,
- q) Ders yazılımlarının ve kitaplarının B demirbaş defterine kayıt edilmesini sağlamak ve takip etmek,
- r) Laboratuvarında bulunan yazılımlar ve kitaplar için B demirbaş eşya yardımcı defterini tutmak,
- s) İdari ve diğer amaçlı bilgisayarların kullanımına yardımcı olmaktır.

2007 yılında MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünce yayınlanan Bilişim Teknolojisi Formatör Öğretmen Görevlendirilmesi yönergesinde görevlendirmeler isteğe bağlı yapılırken yeterli sayıda öğretmenin başvurmaması sebebi ile 2009 yılından itibaren gönüllülük esası aranmaksızın zorunlu görevlendirmeler yapılmıştır. Yazı “Görevlendirmelerde atama branşı ve mezuniyet alanı Bilişim Teknolojileri/Bilgisayar olan öğretmenlerden biri zorunlu olarak görevlendirilecektir” hükmünü taşımaktadır.

2.10 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde; araştırma sırasında ele alınan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve bilişim teknolojileri ile ilgili alanlarda yapılan çalışmalara ve sonuçlarına yer verilmiştir. İncelenen araştırmalara göre Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin gerek Bilişim Teknolojileri dersine ilişkin gerekse çalıştıkları kurumların çalışma şartlarına ilişkin bazı sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir.

Ele alınan araştırmalarda öğretmenlerin, yaşadıkları sorunlar, sorunlara ilişkin görüşleri ve bu sorunları değişkenlere bağlı olarak farklılık gösterip göstermediği yer almaktadır.

Topu ve Göktaş (2009), BT öğretmenlerinin görev alanlarının daha iyi anlaşılabilmesi, okul yöneticileri ve diğer branş öğretmenlerinin BT öğretmenlerinin görev alanlarına ilişkin algılarının ortaya çıkarılabilmesi, BT öğretmenlerinin lisans döneminde aldıkları eğitimle onlara yüklenen görev ve sorumluluklar arasındaki benzerlik ve farklılıkların saptanması için nitel bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırma üç aşamada gerçekleştirilmiştir. İlkinde araştırmanın ön çalışması olarak 2 BÖTE Bölümü öğretim üyesi ve 6 BT öğretmenin katıldığı odak grup görüşmesi, ikinci aşamasında 1 okul yöneticisi ve 2 farklı branş öğretmeniyle pilot görüşme, üçüncü aşamasında ise ilköğretim okullarında görev yapan 10’u okul yöneticisi, 11’i BT öğretmeni ve 12’si farklı branş öğretmeni olmak üzere toplam 33 kişiyle yüz yüze görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırma bulguları, BT öğretmenlerinin okullarında MEB tarafından tanımlanan görev alanları dışında da birçok görev üstlendiklerini ortaya koymaktadır. Bunun temel sebebinin ise; BT öğretmenlerinin teknolojiyle ilgili her konudan anlayan birer uzman, teknik servis elemanı ve memur gibi görülmeleri olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan BT

öğretmenlerinin aldıkları eğitimle üstlendikleri görevler arasında farklılıklar olduğu ve BT öğretmenlerinin bile görev alanlarının ne olduğuna dair kesin ifadeler kullanamadıkları saptanmıştır.

Dönmez (2009), Türkiye’de bilgisayar eğitimi için kullanılan öğretim programları incelemiş, önceki öğretim programı için getirilen eleştiriler ışığında yeni öğretim programı değerlendirmiştir. Bu değerlendirmenin ardından Dünya Ekonomik Forumu’nun yayınladığı Küresel Bilişim Raporu’nda yıllardır ilk üçte yer alan İsveç İlköğretim Okulları’nda uygulanan bilgisayar eğitimi karşılaştırmasını yapmıştır. Yapılan çalışmada Türk ve İsveç İlköğretim Okulları’nda Bilgisayar Eğitim-Öğretimi yönetim biçimi ve eğitim sistemi açısından hemen hemen aynı olduğu sonucuna varılmıştır. Merkezi hükümet, bakanlık ve öğretim programlarını düzenleyen bir kurum her iki sistemin de ana unsurlarıdır.

Yaprak (2009), ilköğretim okullarında çalışan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin dersin öğretiminde karşılaştıkları sorunların belirlenmesi amacıyla yaptığı çalışma 2007–2008 eğitim öğretim yılı Şanlıurfa’daki 60 bilişim teknolojileri öğretmenine anket uygulanarak yapılmıştır. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin öğretim, öğrenci, araç gereç ve teknik donanım ile yönetim konusunda karşılaştıkları sorunların cinsiyetlerine ve hizmet yıllarına göre farklılık göstermediği saptanmıştır. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin en çok öğrenci konusunda, en az ise öğretim konusunda sorunlarla karşılaştıkları belirlenmiştir. Bunun yanı sıra bu öğretmenlerin öğretim konusunda karşılaştıkları sorunların mezun oldukları fakülteye ve çalıştıkları kadro türüne göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Karal ve diğ. (2010), Türkiye genelinde 150 Bilişim Teknolojileri öğretmenin görüşüne başvurularak ilköğretim bilişim teknolojileri dersi müfredatının değerlendirilmesi amaçlamışlardır. Bu araştırma ile öğretmenlerin genel olarak içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme öğeleriyle ilgili yetersizlikler nedeniyle programı uygulamada sorunlar yaşadıkları sonucuna varılmıştır. Bu çalışmadaki bulgulara göre ölçme ve değerlendirme ile ilgili dersin not ile değerlendirilmemesinin öğrencilerin dersi ciddiye almalarını engellediğini sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler kabalık sınıflar nedeniyle programı uygulamada zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Program içeriğini yararlı olduğunun yanı sıra, BT sınıf olanakları ve sınıf mevcutları

göz önüne alındığında uygulanabilirliğinin zor olduğuna dikkat çekilmiştir. Dersin işlenişi esnasında oluşan teknik arızaların vakit kayıplarına neden olduğu görülmüştür.

Alkan (2009), araştırmasında Samsun ilinde ilköğretim II. kademedeki derse giren bilişim teknolojileri öğretmenlerinin istenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik görüşlerini değerlendirmiştir. Araştırma sonucunda; araştırmaya katılan BT öğretmenlerinin sınıflarının fiziksel durumlarının yeterli olmadığı, BT öğretmenlerinin ders dışı teknik işlerle ilgilenmek zorunda kaldıkları, BT sınıflarının düzenlenmesinde elektromanyetik alanın insan davranışları üzerinde etkisinin yeterince bilinmediği, BT sınıflarının düzenlenmesinde elektromanyetik alana dikkat edilmediği, bayan BT öğretmenlerinin erkek BT öğretmenlerine göre BT dersinde değerlendirme olmasına daha olumlu baktıkları sonuçlarına varılmıştır. Ayrıca sonuçlar incelendiğinde velilerin BT dersi konusunda kendilerinin yeterince bilgilendirilmediklerini düşündükleri ortaya çıkmıştır. Derslerin işlenişi sırasında ders süresinin yeterli olmadığı, öğrencilerin öğrendiklerini uygulama imkanı bulamadıkları, BT sınıflarının havalandırma konusunda yetersiz olduğu, bilgisayar sayılarının öğrenci sayısı için yeterli olmadığı, öğrencilerin dersi yalnız oyun dersi olarak gördükleri, ders saatinin yeterli olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Tokuş (2010), bilişim teknoloji formatör öğretmenlerinin BT sınıflarında karşılaştıkları sorunları yönetebilme becerilerinin hangi düzeyde olduğu hakkında öğretmen görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla bir araştırma yapmıştır. Kıdemi daha az ve genç olan öğretmenlerin hem klasik sınıf ortamında hem de BT Sınıflarında işledikleri derslerde kendilerinden daha kıdemli olan öğretmenlere göre sınıf yönetiminde daha fazla sorun yaşadıklarını gözlemlemiştir. Öğretmenlerin BT Sınıflarında işledikleri derslerde sınıf yönetimi ve zaman yönetimi ile ilgili daha fazla problem yaşadıkları sonucu ortaya çıkmıştır ve sınıf yönetim yazılımlarını kullanmalarının sorunu azaltabileceği, gerekli görülürse bu yazılımlar ile ilgili hizmetiçi eğitim kursları açılabilmesi dile getirilmiştir.

Taşkıran (2006) tarafından yapılan çalışmada orta öğretim Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinin öğrenci merkezli eğitim yaklaşımı ile işlenmesinde yaşanan sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır. Bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlara göre, öğretmen ve öğrencinin yapması gereken etkinliklerde okul olanaklarının sınırlılıkları

ile karşılaştıkları ve ders saatinin azaltılmasının derste yapılması gereken etkinlikleri engellediği sonucuna varılmıştır.

İncelenen ilgili araştırmalarda da görülmüştür ki bilişim teknolojileri dersinin işlenmesini engelleyen pek çok faktör bulunmaktadır. Sınıf mevcutlarının bilişim teknolojileri dersinin verimli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için uygun olmadığı, derste yapılması gereken etkinlikler için sürenin yeterli olmadığı, ders notunun bulunmamasının derse karşı ilginin azalmasına sebep olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. İncelenen araştırmalardan elde edilen sonuçlar doğrultusunda bilişim teknolojileri dersinin eğitiminin sorunları olduğu kanısına varılmış ve bu sorunları tespit edebilmek amacıyla anket geliştirilmiştir. Uygulanan ankette elde edilen bulgular ışığında sorunlar tespit edilmiş ve öneriler geliştirilmiştir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları ve teknikleri, verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler yer almaktadır.

3.1 ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırmada bilgisayar öğretmenlerinin dersin öğretiminde karşılaştıkları sorunları belirlemek amacı ile genel tarama modelinden yararlanılmıştır.

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu biçimiyle betimlemeyi amaçlayan, birey ya da nesneyi, kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlanmaya çalışan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar 1999, s.77).

Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin kişisel özelliklerini belirlemek amacıyla tekil tarama modeli kullanılırken, ders öğretiminde karşılaştıkları sorunların çeşitli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için de ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

3.2 ÇALIŞMA GRUBU

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü Strateji Geliştirme Bölümü 2011 İstatistik Verilerine göre İstanbul'da 1666 ilköğretim Okulu bulunmaktadır. Bağcılar ilçesinde 62, Esenler ilçesinde 29 ve Gaziosmanpaşa ilçesinde 38 olmak üzere bu üç ilçede toplam 129 ilköğretim okulu bulunmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunda; 2011-2012 eğitim-öğretim yılında 60 ilköğretim okulunda görev yapmakta olan toplam 62 bilişim teknolojileri öğretmeni bulunmaktadır. Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerden 34'ü kadın ve 28'i erkektir. Araştırmaya dahil edilecek okullar belirlenirken sosyo-ekonomik bakımdan yakın özellikler taşıyan Bağcılar, Esenler ve Gaziosmanpaşa ilçelerindeki ilköğretim okullarındaki ders öğretmenleri seçilmiştir.

3.3 VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırmada ilköğretim okullarında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin dersin eğitiminin sorunlarına yaklaşımlarını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öğretmen görüşlerini almaya yönelik “Okul Ortamında Öğretmen Gözüyle Bilişim Teknolojileri Eğitiminin Temel Sorunları Belirleme Anketi” başlıklı anket taslağı oluşturulmuştur.

Hazırlanan anket taslağının kapsam geçerliliğini sağlaması amacıyla maddelerle danışmanı ile incelenmiş, gerekli düzeltmeler yapılmıştır ve gelen öneriler doğrultusunda ankete son şekli verilmiştir.

Geliştirilen anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgilere yönelik 8 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölüm ise dersin öğretiminde karşılaşılan sorunlara yönelik öğrenci, öğretmen, fiziki ortam, araç-gereçler, program ve öğretim, değerlendirme, okul yöntemi, MEB, Aile ve Genel Değerlendirme olmak üzere 10 alt bölümden ve toplam 42 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölümdeki sorulara yönelik yanıtlar “Kesinlikle Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kısmen Katılıyorum”, “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklindedir.

Alt bölümleri incelersek;

- a) Öğrenci boyutunda; bilişim teknolojileri dersine karşı olan ilgileri, tutumları ve nedensel bilişim teknolojileri becerilerine sahip olduklarına,
- b) Öğretmen boyutunda; öğretmenlerin ders için yaptıkları ön hazırlıkların yeterliliğine, farklı branşlardaki öğretmenlerin bilişim teknolojileri dersine girmelerinin sonuçlarına,
- c) Fiziki ortam boyutunda; laboratuvarların fiziki durumlarının yeterliliği, öğrenci sayıları için BTS’lerin yeterli alana sahip olup olmadığına,
- d) Araç-gereçler boyutunda; donanımların sayıca yeterlilikleri, donanım niteliklerinin derste yapılması planlanan faaliyetler için uygunluğuna ,

- e) Program ve öğretim boyutunda; öğretim programında müfredata ayrılan sürenin yeterliliğine, ders amaçlarına ulaşmada öğrencilerin yeterliliklerine, müfredatın güncellenmesine, ders notunun bulunmamasının öğrenci motivasyonu üzerindeki etkisine, öğretim programının öğrencinin hayal gücünü göz önünde bulundurmasına,
- f) Değerlendirme boyutunda; bilişim teknolojileri dersine yönelik yarışmaları ortamların düzenlenmesine ve ders saatinin değerlendirme için yeterliliğine,
- g) Okul yönetimi boyutunda; bilişim teknolojileri ihtiyaçlarını tedarik etmelerine,
- h) M.E.B. boyutunda; okullara gönderilen malzemelerin yeterliliklerine, hizmetiçi eğitim kurslarının yeterliliklerine,
- i) Öğrenci aileleri (veliler) boyutunda; ders karşı ilgilerinin yeterliliğine, ders için gerekli materyalleri temin etmelerine, bilişim teknolojileri dersinin veliler için diğer derslerden sonra yer almasına, öğrenciyi bilişim teknolojileri dersine yönlendirmelerine,
- j) Genel değerlendirme boyutunda; toplumdaki bilişim teknolojileri yeterliliklerinin günlük yaşamdan kazanıldığı algısına yönelik sorular bulunmaktadır.

3.4 VERİ TOPLAMA ARACININ GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ

Ölçekte kullanılan maddelerin tamamına ve faktörler bazında güvenilirlik analizi yöntemlerinden olan Cronbach's alfa yöntemi uygulanmıştır. Bu yöntem ile ölçekte yer alan soruların homojen bir yapı gösteren bir bütünü ifade edip etmediği araştırılır. Ölçekte yer alan soruların varyanslarının genel varyansa oranı ile bulunur. 0 ile 1 arasında değer alır. 0,60-0,80 arası oldukça güvenilir, 0,80-1,00 arası yüksek güvenilirliktedir.

Ölçeğimizde yer alan 42 maddenin tamamına ve alt boyutlara güvenilirlik analizi uyguladığımızda elde edilen sonuçlar Tablo 3.1'de verilmiştir.

Tablo 3.1 : Bağımsız değişkenler için güvenilirlik analizi (Güvenirlik istatistiği)

	Cronbach's Alpha	Madde Sayısı
Tüm Maddeler	0,917	42
Öğrenci	0,769	5
Öğretmen	0,559	6
Fiziki Ortam	0,809	3
Araç-Gereçler	0,770	3
Program ve Öğretim	0,740	12
Değerlendirme	0,485	2
Okul Yönetimi	0,810	3
Milli Eğitim Bakanlığı	0,791	3
Aile	0,734	3
Genel Değerlendirme	0,826	2

Tablo 3.1'e göre 42 tüm maddeler güvenilirlik katsayısı 0,917 olarak bulunmuştur. Bu katsayı ölçeğimiz oldukça yüksek güvenilirlikte olduğunu söylemektedir. Alt faktörlere baktığımızda ise öğretmen ve değerlendirme faktörleri dışında oldukça güvenilir sonuçlar elde edilmiştir. Öğretmen ve değerlendirme faktörleri ise düşük güvenilirliktedir. Ancak konu uzmanları ile yapılan görüşmeler sonucunda analizlerin genel güvenilirliğinin yeterli olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3.2 : Bağımsız değişkenlerin ortalamaları ve varyansları

	Ortalama	Varyans
Tüm Maddeler	3,746	1,100
Öğrenci	3,565	1,594
Öğretmen	3,177	1,252
Fiziki Ortam	4,344	0,860
Araç-Gereçler	3,760	1,119
Program ve Öğretim	3,702	1,012
Değerlendirme	4,137	0,784
Okul Yönetimi	3,516	1,175
Milli Eğitim Bakanlığı	3,978	0,996
Aile	4,296	0,687
Genel Değerlendirme	4,355	0,851

Tüm maddelerin genel ortalaması 3,746 ve ortalama varyansı 1,100'dir.

3.5 VERİLERİN TOPLANMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Veri toplamak için hazırlanan anketin uygulanabilmesi için İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü'ne dilekçe ile başvurulmuş ve Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yazıya onay verilmiştir. Ardından anketin Bağcılar, Esenler ve Gaziosmanpaşa ilçelerinde uygulanması için İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü konuyu valilik makamına üst yazı şeklinde bildirilmiş ve gerekli izinler alınmıştır (EK B). Alınan izin doğrultusunda anket çoğaltılmış, araştırmacı tarafından Bilişim Teknolojileri dersinin gösterildiği okullara gidilerek Bilişim Teknolojileri öğretmenlerine ulaşılmış ve anket uygulanmıştır. Bazı öğretmenlerin istekleri üzerine anket elektronik posta yolu ile ulaştırılmıştır. Veri toplama aracının uygulanmasından sonra anketler bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS 15.0.0 (Statistical Package for the Social Sciences) programı kullanılmıştır.

Araştırma için hazırlanan anketin ikinci bölümünde; bilişim teknolojileri öğretmenlerinin anket maddelerinde belirtilen sorunlarla karşılaşp karşılaşmadıklarını saptamak amacıyla “Tamamen katılıyorum” ve “Katılıyorum” ifadelerinin değerleri “Katılıyorum”, “Hiç katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” ifadelerinin değerleri ise “Katılmıyorum” ifadesi altında toplanarak yorumlama yoluna gidilmiştir. Buna göre anket maddelerinde belirtilen sorunlara “Tamamen katılıyorum” ve “Katılıyorum” şeklinde yaklaşılması öğretmenlerin o sorunla karşılaştığını, “Hiç katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” şeklinde yaklaşılması ise o sorunla karşılaşmadıklarını ifade etmektedir.

Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotların (Ortalama, Standart sapma, frekans) yanı sıra verilerin normal dağılımına (normality test) karar verirken Shapiro-Wilk testi kullanılmıştır. Faktör puanlarının üç grup ve üzerindeki parametrelerin karşılaştırmalarında veriler normal dağılıma sahipse Tek Yönlü Varyans Analizi (Oneway Anova Test), veriler normal dağılıma sahip değilse parametrik olmayan istatistiksel yöntem Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. İki grup değerlendirmelerinde ise bağımsız iki grup arası farkların testi veriler normal dağılmışsa Bağımsız T Testi (Independent Samples T test), normallik varsayımı sağlanmıyorsa iki bağımsız grup için Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Anketi geçerlilik ve

güvenilirlik analizi ise Güvenirlik (Reliability) İstatistik yöntemi kullanılarak Cronbach Alpha katsayısı ile hesaplanarak yapılmıştır. Korelasyon analizi ile faktörlerin birbirleriyle ilgili ilişki katsayıları (r) bulunmuştur. Analizlerde anlamlılık $p < 0,05$ ve $p < 0,01$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Çalışma 2011–2012 Eğitim-Öğretim Yılında Bahçeşehir Üniversitesi Bilgi Teknolojileri Bölümünde "İlköğretim Okullarında Görev Yapan Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri Eğitiminin Sorunlarına Yaklaşımlarının Belirlenmesi" konulu bir çalışma olup 62 öğretmen üzerinde yapılmıştır.

Tablo 4.1 : BT öğretmenleri kişisel özellikleri

		n	%
İlçe	Bağcılar	42	67,7
	Esenler	17	27,4
	Gaziosmanpaşa	3	4,8
Cinsiyet	Kadın	34	54,8
	Erkek	28	45,2
Yaş	24 ve altı	2	3,2
	25-29	44	71,0
	30-34	14	22,6
	35-39	2	3,2
Mezun Olduğu Fakülte	Eğitim Fakültesi	51	82,3
	Teknik Eğitim Fakültesi	8	12,9
	Diğer	3	4,8
Öğretmenlikteki Hizmet Süresi	1-2 Yıl	10	16,1
	3-7 Yıl	47	75,8
	8-12 Yıl	5	8,1
Okuldaki Hizmet Süresi	1-2 Yıl	24	38,7
	3-4 Yıl	21	33,9
	5-6 Yıl	14	22,6
	7 Yıl ve üstü	3	4,8
Katıldığı Hizmetiçi Eğitim Kursu	Hiç	9	14,5
	1-2	22	35,5
	3-4	17	27,4
	5-6	11	17,7
	7 ve üstü	3	4,8
Katıldığı Bilişim Teknolojilerine Yönelik Yarışma Sayısı	Hiç	30	48,4
	1-2	26	41,9
	3-4	4	6,5
	5-6	1	1,6
	7 ve üstü	1	1,6

Tablo 4.1’de araştırmaya katılan Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin kişisel özellikleri ile ilgili sorulara verdikleri yanıtlardan yararlanılarak oluşturulan frekans yüzde analiz tablosu verilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, 42'si (Yüzde 67,7) Bağcılar'daki okullarda öğretmenlik yaparken, 17'si (Yüzde 27,4) Esenler'deki okullarda öğretmenlik yapmakta ve 3'ü (Yüzde 4,8) ise Gaziosmanpaşa'daki okullarda öğretmenlik yapmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, 34'ü (Yüzde 54,8) Kadın, 28'i (Yüzde 45,2) Erkektir.

Araştırmaya katılanların 2'si (Yüzde 3,2) 24 yaşında ve altındayken, 44'ü (Yüzde 71,0) 25-29 yaşları arasında, 14'ü (Yüzde 22,6) 30-34 yaşları arasında ve 2'si (Yüzde 3,2) ise 35-39 yaşları arasındadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 51'i (Yüzde 82,3) Eğitim Fakültesi mezunuyken, 8'i (Yüzde 12,9) Teknik Eğitim Fakültesi'nden mezun olmuştur, Diğer Fakülte mezunlarının sayısı ise 3'tür (Yüzde 4,8).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, 10'u (Yüzde 16,1) 1-2 yıldır Öğretmenlerken, 47'si (Yüzde 75,8) 3-7 yıldır Öğretmenlik yapmaktadırlar, 8-12 yıldır Öğretmenlik yapanların sayısı ise 5'tir (Yüzde 8,1).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, 24'ü (Yüzde 38,7) 1-2 yıldır aynı okulda öğretmenlerken, 21'i (Yüzde 33,9) 3-4 yıldır aynı okulda öğretmenlik yapmaktadırlar, 14'ü (Yüzde 22,6) 5-6 yıldır aynı okulda öğretmenlik yapmaktadırlar ve 7 ve üstü yıldır aynı okulda öğretmenlik yapanların sayısı ise 3'tür (Yüzde 4,8).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, 9'u (Yüzde 14,5) Hizmet içi eğitim kursuna hiç katılmamıştır. Öğretmenlerin, 22'si (Yüzde 5,5) ise 1-2 kez hizmet içi kursuna katılırken, 17'si (Yüzde 27,4) 3-4 kez hizmet içi eğitim kursuna katılmış, 11'i (Yüzde 17,7) 5-6 kez hizmet içi eğitim kursuna katılmış ve 3'ü (Yüzde 4,8) ise 7 ve daha fazla kez hizmet içi eğitim kurslarına katılmışlardır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, 30'u (Yüzde 48,4) Bilişim Teknolojilerine yönelik yarışmalara Hiç katılmamıştır. Öğretmenlerin 26'sı (Yüzde 41,9) ise 1-2 kez yarışmalara katılırken, 4'ü (Yüzde 6,5) 3-4 kez yarışmalara katılmış, 1'i (Yüzde 1,6) 5-6 kez yarışmalara katılmış ve sadece 1'i (Yüzde 1,6) 7 ve daha fazla kez bilişim teknolojilerine yönelik yarışmalara katılmışlardır.

Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin öğrenci, öğretmen, fiziki ortam, araç-gereçler, program ve öğretim, değerlendirme, okul yönetimi, Milli Eğitim Bakanlığı, aile ve genel değerlendirme konusunda karşılaştıkları sorunlar Tablo 4.2’de gösterilmiştir.

Tablo 4.2 : BT öğretmenlerinin sorunla karşılaştıkları konular

Sorunla Karşılaşılan Konular	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum	
	Sıklık	Yüzde(%)	Sıklık	Yüzde(%)	Sıklık	Yüzde(%)
Öğrenci	69	22,26	68	21,94	173	55,80
Öğretmen	142	38,17	72	19,35	158	42,48
Fiziki Ortam	9	4,89	20	10,87	155	84,24
Araç-Gereçler	25	13,59	46	25,00	113	61,41
Program ve Öğretim	135	18,22	183	24,70	423	57,08
Değerlendirme	9	7,26	18	14,52	97	78,22
Okul Yönetimi	44	23,65	46	24,73	96	51,62
Milli Eğitim Bakanlığı	17	9,14	37	19,90	132	70,96
Aile	10	5,37	15	8,07	161	86,56
Genel Değerlendirme	8	6,45	15	12,10	101	81,45

Tablo 4.2’ye bakıldığında öğretmenlerin öğrenci konusunda yaşanan sorunlara katıldıklarını belirten yani “Katılıyorum” diyenlerin oranı yüzde 55,80’dir. Öğretmen konusunda yaşanan sorunlara “Katılıyorum” diyenlerin oranı yüzde 42,48’dir. Fiziki Ortam konusunda yaşanan sorunlara “Katılıyorum” diyenlerin oranı yüzde 84,24’dür, Araç-Gereçler yüzde 61,41, Program Ve Öğretim yüzde 57,08, Değerlendirme yüzde 78,22, okul yönetimi 51,62, Milli Eğitim Bakanlığı yüzde 70,96, Aile yüzde 86,56 Ve Genel Değerlendirme konusunda yaşanan sorunlara “Katılıyorum” diyenlerin oranı yüzde 81,45’dir. Buna göre bilişim teknolojileri öğretmenleri dersin öğretiminde karşılaştıkları sorunlar bakımından en çok aile, fiziki ortam ve genel değerlendirme konusunda sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bunlardan sonra ise Değerlendirme ve M.E.B.’den gelen sorunları yaşamaktadırlar. Öğretmenlerin yaşadıkları en az sorunlar ise Öğretmen ve Okul Yönetiminden kaynaklanan sorunlar oldukları belirlenmiştir.

Yaşanan sorunlar kategoriler halinde incelenirse daha verimli sonuçlara ulaşılmış olunacaktır.

Tablo 4.3'e bakıldığında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 72,6'sı "Öğrenciler Bilişim Teknolojileri dersine diğer dersler gibi önem vermiyorlar." ve yüzde 54,8'i ise "Öğrencilere Bilişim Teknolojileri dersinde verilen çalışmalara ödev v.b.yapmakta isteksizdirler." görüşlerine "Katılıyorum" diyerek görüşlerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yüzde 29,0'u "Öğrencilere Bilişim Teknolojileri dersinde verilen çalışmalara ödev v.b. yapmakta isteksizdirler." ve yüzde 24,2'si "Bilişim Teknolojileri dersinde öğrenciler okul ortamından kaynaklanan sorunlardan dolayı yaratıcılıklarını yeterli düzeyde ortaya koyamıyorlar." görüşlerine "Katılmıyorum" yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 4.3 : BT öğretmenlerinin öğrenci ile ilgili karşılaştıkları sorunlar

	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
Öğrenci	Öğrencilerin Bilişim Teknolojileri dersine karşı motivasyonları düşük düzeydedir.	13	21,0	19	30,6	30	48,4	62	100,0
	Öğrencilere Bilişim Teknolojileri dersinde verilen çalışmalara ödev v.b.yapmakta isteksizdirler.	18	29,0	10	16,1	34	54,8	62	100,0
	Öğrenciler Bilişim Teknolojileri dersine diğer dersler gibi önem vermiyorlar.	10	16,1	7	11,3	45	72,6	62	100,0
	Bilişim Teknolojileri dersinde öğrenciler okul ortamından kaynaklanan sorunlardan dolayı yaratıcılıklarını yeterli düzeyde ortaya koyamıyorlar.	15	24,2	15	24,2	32	51,6	62	100,0
	İlköğretimden mezun olan öğrenciler giriş davranışları bakımından yeterli Bilişim Teknolojileri bilgi ve becerisine sahip değildirlir.	13	21,0	17	27,4	32	51,6	62	100,0

Tablo 4.4 : BT öğretmenlerinin öğretmen ile ilgili karşılaştıkları sorunlar

	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
Öğretmen	Okullarda yeterli sayıda Bilişim Teknolojileri öğretmeni görevlendirilmiyor.	20	32,3	11	17,7	31	50,0	62	100,0
	Bilişim Teknolojileri öğretmenleri derslere gereken ön hazırlığı yapmadan girmektedirler.	39	62,9	16	25,8	7	11,3	62	100,0
	Bilişim Teknolojileri öğretmenleri derse karşı gerekli ilgiyi göstermemektedirler.	40	64,5	15	24,2	7	11,3	62	100,0
	Bilişim Teknolojileri öğretmenleri sınıfların kalabalık oluşlarından dolayı her öğrenciye yeterli zaman ayıramıyorlar.	3	4,8	1	1,6	58	93,5	62	100,0
	Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin mezun oldukları alan bilgisi formasyonunun farklı olmasından dolayı Bilişim Teknolojileri dersinin öğretiminde sorunlar yaşanmaktadır.	34	54,8	18	29,0	10	16,1	62	100,0
	Farklı branşlardaki öğretmenlerin Bilişim Teknolojileri dersi vermesi dersin amaçlarına ulaşılmasında sorunlar yaratmaktadır.	6	9,7	11	17,7	45	72,6	62	100,0

Tablo 4.4'e bakıldığında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 93,5'i "Bilişim Teknolojileri öğretmenleri sınıfların kalabalık oluşlarından dolayı her öğrenciye yeterli zaman ayıramıyorlar." ve yüzde 72,6'sı "Farklı branşlardaki öğretmenlerin Bilişim Teknolojileri dersi vermesi dersin amaçlarına ulaşılmasında sorunlar yaratmaktadır" görüşlerine "Katılıyorum" yönünde görüş belirtmişlerken, yüzde 64,5'i "Bilişim Teknolojileri öğretmenleri derse karşı gerekli ilgiyi göstermemektedirler." ve yüzde 62,9'u "Bilişim Teknolojileri öğretmenleri derslere gereken ön hazırlığı yapmadan girmektedirler." görüşlerine "Katılmıyorum" yanıtını vermişlerdir.

Tablo 4.5' e bakıldığında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 91,8'i "Bilişim Teknolojileri dersinde sınıf öğrenci sayısı ortalaması Bilişim Teknolojileri dersini gerçekleştirmeye uygun değildir.", yüzde 82,0'si "BTS'lerin alan olarak uygun olmayışı öğrencinin derse karşı motivasyonunu düşürmektedir." ve yüzde 79,0'u "Bilişim Teknolojileri dersinde kullanılan BTS'lerin ve laboratuvarların fiziki durumu yetersizdir." görüşlerine "Katılıyorum" yönünde yanıt vermişlerdir.

Tablo 4.6'ya bakıldığında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 80,3'ü "BT sınıflarındaki donanımların sayıca yeterliliği, eğitim-öğretim faaliyetleri için uygun değildir." ve yüzde 54,8'i "Okullarda Bilişim Teknolojileri dersiyle ilgili yeni teknolojik araç gereçler bilgisayar v.b yoktur." görüşlerine "Katılıyorum" yönünde görüş belirtmişlerken, yüzde 34,4'ü "Donanımların niteliği Bilişim Teknolojileri dersinde yapılması planlanan faaliyetler için yeterli değildir." görüşlerine "Kararsızım" yanıtını vermişlerdir.

Tablo 4.5 : BT öğretmenlerinin fiziki ortamla ilgili karşılaştıkları sorunlar

Fiziki Ortam	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
	Bilişim Teknolojileri dersinde kullanılan BTS'lerin ve laboratuvarların fiziki durumu yetersizdir.	4	6,5	9	14,5	49	79,0	62	100,0
	Bilişim Teknolojileri dersinde sınıf öğrenci sayısı ortalaması Bilişim Teknolojileri dersini gerçekleştirmeye uygun değildir.	2	3,3	3	4,8	57	91,9	62	100,0
	BTS'lerin alan olarak uygun olmayışı öğrencinin derse karşı motivasyonunu düşürmektedir.	3	4,8	8	12,9	51	82,3	62	100,0

Tablo 4.6 : BT öğretmenlerinin araç-gereçler ile ilgili karşılaştıkları sorunlar

Araç-Gereçler	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
	BT sınıflarındaki donanımların sayıca yeterliliği, eğitim-öğretim faaliyetleri için uygun değildir.	6	9,7	6	9,7	50	80,6	62	100,0
	Okullarda Bilişim Teknolojileri dersiyle ilgili yeni teknolojik araç gereçler bilgisayar v.b yoktur.	9	14,5	19	30,6	34	54,8	62	100,0
	Donanımların niteliği Bilişim Teknolojileri dersinde yapılması planlanan faaliyetler için yeterli değildir.	10	16,1	21	33,9	31	50	62	100,0

Tablo 4.7 : BT öğretmenlerinin program ve öğretim ile ilgili karşılaştıkları sorunlar

	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
Program ve Öğretim	BT dersine yetenek gözüyle bakılması öğrencinin Bilişim Teknolojileri dersine karşı olan ilgisini azaltmaktadır.	12	19,4	24	38,7	26	41,9	62	100,0
	Bilişim Teknolojileri dersine öğretim programlarında müfredatta ayrılan süre yeterli değildir.	7	11,3	3	4,8	52	83,9	62	100,0
	BT dersinin amaçlarına ulaşmada öğrenciler yetersiz kalıyor.	8	12,9	18	29,0	36	58,1	62	100,0
	Öğretim programı müfredat BT ile ilgili çağdaş bilgilere uygun değildir.	7	11,3	8	12,9	47	75,8	62	100,0
	BT eğitiminde her ders öğretim programı gereği her hafta ayrı bir teknik ve konunun verilmesi bilgi ve beceriyi artırmaktadır.	11	17,7	22	35,5	29	46,8	62	100,0
	BT dersinin notunun olmaması öğrencinin Bilişim Teknolojilerine karşı olan ilgisini olumsuz etkilemektedir.	2	3,2	4	6,5	56	90,3	62	100,0
	Okul ders programı oluşturulurken BT dersi geri planda tutulmaktadır.	5	8,1	7	11,3	50	80,6	62	100,0
	BT dersi öğretim programı günümüz koşullarına göre düzeltilmelidir.	1	1,6	5	8,1	56	90,3	62	100,0
	Öğretim programları ders öğretmenin anlayabileceği bir formatta değildir.	42	67,8	10	16,1	10	16,1	62	100,0
	BT dersi öğretim programı öğretmenlere sunulmuyor.	19	30,6	23	37,1	20	32,3	62	100,0
	Eğitimle ilgili çevrelerin BT dersi ile yaratıcılığı özdeşleştiğini düşünmesi BT dersini olumsuz yönde etkilemektedir.	18	29,0	31	50,0	13	21,0	62	100,0
	Program yapılırken öğrencinin düş gücü göz önünde bulundurulmadığından öğrenme olumsuz etkilenmektedir.	4	6,5	28	45,2	30	48,4	62	100,0

Tablo 4.7'ye bakıldığında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 90,3'ü "Bilişim Teknolojileri dersinin notunun olmaması öğrencinin Bilişim Teknolojilerine karşı olan ilgisini olumsuz etkilemektedir.", yüzde 90,2'si "Bilişim Teknolojileri dersi öğretim programı günümüz koşullarla göre düzeltilmelidir.", yüzde 83,9'u "Bilişim Teknolojileri dersine öğretim programlarında müfredatta ayrılan süre yeterli değildir." ve yüzde 80,6'sı ise "Okul ders programı oluşturulurken Bilişim Teknolojileri dersi geri planda tutulmaktadır." görüşlerine "Katılıyorum" yanıtını vermişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yüzde 67,2'si "Öğretim programları ders öğretmeninin anlayabileceği bir formatta değildir." , yüzde 30,6'sı "Bilişim Teknolojileri dersi öğretim programı öğretmenlere sunulmuyor." ve yüzde 29,0'u ise "Eğitimle ilgili çevrelerin Bilişim Teknolojileri dersi ile yaratıcılığı özdeşleştiğini düşünmesi Bilişim Teknolojileri dersini olumsuz yönde etkilemektedir." görüşlerine "Katılmıyorum" yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 4.8'e bakıldığında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 91,9'u "Bir ders saati içinde öğretmenlerin yetenekli öğrencileri tespit edip değerlendirmeleri yeterli değildir." ve yüzde 64,5'i "Bilişim Bilişim Teknolojileri dersinde amaçlara ulaşmak için yarışmalı ortamlar düzenlenmiyor." görüşlerine "Katılıyorum" yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 4.9'a bakıldığında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 62,9'u "Okul yönetimi Bilişim Teknolojileri ile ilgili gezi gözleme yeterince yer vermemektedir." ve yüzde 59,7'si "Okulun ekonomik koşulları, bilişim teknolojileriyle ilgili eğitim öğretim ihtiyaçlarını karşılamıyor." görüşlerine "Katılıyorum" yönünde görüş belirtmişlerken, yüzde 46,8'i "Okul yönetimi yetenekli öğrencilerin geliştirilmesinde gereken katkıyı göstermemektedir." görüşüne "Katılmıyorum" yanıtını vermişlerdir.

Tablo 4.8 : BT öğretmenlerinin değerlendirme ile ilgili karşılaştıkları sorunlar

Değerlendirme	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
Değerlendirme	Bilişim Teknolojileri dersinde amaçlara ulaşmak için yarışmalı ortamlar düzenlenmiyor.	8	12,9	14	22,6	40	64,5	62	100,0
	Bir ders saati içinde öğretmenlerin yetenekli öğrencileri tespit edip değerlendirmeleri yeterli değildir.	1	1,6	4	6,5	57	91,9	62	100,0

Tablo 4.9 : BT öğretmenlerinin okul yönetimi ile ilgili karşılaştıkları sorunlar

Okul Yönetimi	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
Okul Yönetimi	Okul yönetimi Bilişim Teknolojileri ile ilgili gezi gözleme yeterince yer vermemektedir.	7	11,3	16	25,8	39	62,9	62	100,0
	Okulun ekonomik koşulları, bilişim teknolojileriyle ilgili eğitim öğretim ihtiyaçlarını karşılamıyor.	8	12,9	17	27,4	37	59,7	62	100,0
	Okul yönetimi yetenekli öğrencilerin geliştirilmesinde gereken katkıyı göstermemektedir.	29	46,8	13	21,0	20	32,3	62	100,0

Tablo 4.10 : BT öğretmenlerinin Milli Eğitim Bakanlığı ile ilgili karşılaştıkları sorunlar

M.E.B.	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
	M.E.B Bilişim Teknolojileri dersiyle ilgili okullara gönderdiği malzemeler yetersizdir.	2	3,2	14	22,6	46	74,2	62	100,0
	M.E.B Bilişim Teknolojileri dersine yönelik hizmet içi eğitim kursları yetersizdir.	9	14,5	9	14,5	44	71,0	62	100,0
	M.E.B Yarışmalı ortamların oluşmasında ve kısa zamanda okullara ulaşmasında yeterli çabayı harcamamaktadır.	6	9,7	14	22,6	42	67,7	62	100,0

Tablo 4.11 : BT öğretmenlerinin aile ilgili karşılaştıkları sorunlar

Aile	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
	Ailelerin Bilişim Teknolojileri dersine karşı ilgileri yeterli değildir.	6	9,7	6	9,7	50	80,6	62	100,0
	Ailelerce Bilişim Teknolojileri dersleri diğer derslerden sonra yer almakta ve Bilişim Teknolojileri dersi için gereken öğretim materyalleri (bilgisayar, flash bellek, CD vs.) için yapılması istenen harcamalara fuzuli gözüyle bakmaları Bilişim Teknolojileri dersinde istenilenin yapılmasını olumsuz etkilemektedir.	3	4,8	3	4,8	56	90,3	62	100,0
	Aileler, öğrencilerin ev ortamındaki Bilişim Teknolojileri çalışmalarında, öğrenciyi olumlu yönde yönlendirmemektedir.	1	1,6	6	9,7	55	88,7	62	100,0

Tablo 4.10'a bakıldığında araştırmaya katılan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 74,2'si "M.E.B Bilişim Teknolojileri dersiyle ilgili okullara gönderdiği malzemeler yetersizdir.", yüzde 71,0'i "M.E.B Bilişim Teknolojileri dersine yönelik hizmet içi eğitim kursları yetersizdir." ve yüzde 67,7'si "M.E.B Yarışmalı ortamların oluşmasında ve kısa zamanda okullara ulaşmasında yeterli çabayı harcamamaktadır." görüşlerine "Katılıyorum" yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 4.11'e bakıldığında araştırmaya katılan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 90,3' "Ailelerce Bilişim Teknolojileri dersleri diğer derslerden sonra yer almakta ve Bilişim Teknolojileri dersi için gereken ğretim materyalleri (bilgisayar, flash bellek, CD vs.) için yapılması istenen harcamalara fuzuli gözüyle bakmaları Bilişim Teknolojileri dersinde istenilenin yapılmasını olumsuz etkilemektedir.", yüzde 88,7'si "Aileler, ğrencilerin ev ortamındaki Bilişim Teknolojileri çalışmalarında, öğrenciyi olumlu yönde yönlendirmemektedir." ve yüzde 80,6'sı "Ailelerin Bilişim Teknolojileri dersine karşı ilgileri yeterli değildir." görüşlerine "Katılıyorum" yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 4.12'ye bakıldığında bilişim teknolojileri öğretmenlerinin yüzde 83,9'u "Toplumda Bilişim Teknolojileri yeteneğinin günlük yaşamda kazanıldığı algısı ğrencinin Bilişim Teknolojileri dersine karşı olan ilgisini olumsuz etkilemektedir." ve yüzde 79,0'ı "ğretmen ve velilerin Bilişim Teknolojileri merak ve zekâ işidir düşüncesi ğrencinin Bilişim Teknolojilerine karşı motivasyonunu olumsuz etkilemektedir." görüşlerine "Katılıyorum" yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 4.12 : BT öğretmenlerinin genel değerlendirme ile ilgili karşılaştıkları sorunlar

Genel Değerlendirme	Sorunlar	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
		Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)	Sıklık	Yüzde (%)
Genel Değerlendirme	Toplumda Bilişim Teknolojileri yeteneğinin günlük yaşamda kazanıldığı algısı öğrencinin Bilişim Teknolojileri dersine karşı olan ilgisini olumsuz etkilemektedir.	4	6,5	6	9,7	52	83,9	62	100,0
	Öğretmen ve velilerin Bilişim Teknolojileri merak ve zekâ işidir düşüncesi öğrencinin Bilişim Teknolojilerine karşı motivasyonunu olumsuz etkilemektedir.	4	6,5	9	14,5	49	79,0	62	100,0

4.1 KOLERASYON ANALİZİ

İki değişken arasındaki doğrusal ilişkiyi ve varsa bu ilişkinin şiddetini ve yönünü ölçmek amacıyla kullanılan bir istatistiksel yöntemdir. Korelasyon analizi sonucunda, doğrusal ilişki olup olmadığı, ve varsa bu ilişkinin derecesi ve yönü korelasyon katsayısı ile hesaplanır. Bu katsayı -1 ile +1 arasında değişir. 0-1 arasında pozitif ilişki, 0'dan küçük değerlerde negatif ilişki vardır. 0,50 değerinin üzerindeki korelasyonlara da güçlü bir ilişki olduğu söylenebilir. Tablo 4.13'de faktörler değişkenlerin birbirleri arasındaki korelasyon katsayıları görölmektedir.

Tabloya baktığımızda Öğrenci, Öğretmen, Fiziki Ortam, Araç-Gereçler, Program ve Öğretim, Değerlendirme, Okul Yönetimi, M.E.B., Aile ve Genel Değerlendirme faktörleri kendi aralarında ikili olarak tamamı pozitif doğrusal bir ilişki içerisindedirler. En güçlü ilişki ,649 katsayısı ile program ve öğretim faktörü ile okul yönetimi faktörü arasındadır. Bu iki faktör pozitif yönlü, güçlü bir ilişki içerisindedir. Tablodaki korelasyon katsayılarının bir çoğu yüzde 1 hata payı ile anlamlıdır. Yani katsayılar yüzde 99 güvenirlikle hesaplanmıştır. Ancak korelasyon analizi ilişkinin neden-sonuç olarak ilişkisi veremez. Neden-sonuç ilişkisi için regresyon analizi yapmamız gerekmektedir.

Tablo 4.13 : Değişkenlerin arasındaki ilişki (Korelasyon)

	Öğrenci	Öğretmen	Fiziki Ortam	Araç-Gereçler	Program ve Öğretim	Değerlendirme	Okul Yönetimi	M.E.B	Aile	Genel Değerlendirme
Öğrenci	1	0,410**	0,398**	0,363**	0,422**	0,133	0,263	0,208	0,331**	0,429**
Öğretmen		1	0,452**	0,385**	0,524**	0,331**	0,459**	0,211	0,171	0,350**
Fiziki Ortam			1	0,661**	0,469**	0,398**	0,412**	0,310	0,440**	0,411**
Araç-Gereçler				1	0,446**	0,459**	0,463**	0,351**	0,435**	0,458**
Program ve Öğretim					1	0,505**	0,649**	0,395**	0,346**	0,519**
Değerlendirme						1	0,493**	0,458**	0,266	0,341**
Okul Yönetimi							1	0,189	0,218	0,351**
M.E.B.								1	0,258	0,325**
Aile									1	0,402**
Genel Değerlendirme										1

Simetrik

** 0.01 güven düzeyinde korelasyonlar anlamlıdır.

4.2 BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ VE YORUMLANMASI

Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin ders öğretiminde öğrenci, öğretmen, fiziki ortam, araç-gereçler, program ve öğretim, değerlendirme, okul yönetimi, Milli Eğitim Bakanlığı, Aile ve genel değerlendirme konularında karşılaştıkları sorunların cinsiyet, yaş, okulun bağlı olduğu ilçe ve hizmet yılı değişkenlerine göre değişkenlik gösterip göstermediğini belirlemek için elde edilen verilerin dağılımına bakılmıştır.

Yöntem; Öncelikle verilerimize, parametrik ya da parametrik olmayan istatistiksel testlerden hangilerinin uygulanacağına karar vermek için verilerin dağılımının normal olup olmadığına bakılmıştır. Veriler normal dağılış göstermiyorsa ve dönüşüm (transformasyon) ile normalleştirilemiyorsa bu durumda parametrik olmayan testlerden uygun olan test seçilerek kullanılır. Bağımsız değişkenimizin ikili (binary) olduğu durumda normal dağılıma sahipse parametrik testlerde T Testi, normal dağılıma sahip değilse parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U Testi uygulanmıştır. Bağımsız değişkenimizin üç ve daha fazla değişkene sahip olduğu durumda verilerimizden normal dağılıma sahip olanlara tek yönlü ANOVA , normal dağılıma sahip olmayan veri setimize ise parametrik olmayan istatistiksel testlerden Kruskal-Wallis Testi uygulanmıştır.

4.2.1 Cinsiyet Değişkenine Göre Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların Karşılaştırılması

Araştırmanın ikinci kısmında yanıtı aranan soru, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığıdır. Sorunun yanıtlanması amacıyla önce öğretmenlerin her konuda aldıkları puanlar ayrı ayrı hesaplanmış ve elde edilen puan ortalamalarının arasındaki farkın anlamlılığını sınamak için bağımsız gruplar normallik varsayımını sağlayanlar için T Testi, normallik varsayımını sağlamayanlar için Mann-Whitney Testi uygulanmıştır.

Tablo 4.14 : BT öğretmenlerinin cinsiyetleri ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve t-testi sonuçları

Faktörler	Cinsiyet	Gözlem	Ortalama	Std. Sapma	t	p
Öğrenci	Erkek	28	18,42	4,113	0,951	0,345
	Kadın	34	17,32	4,884		
Öğretmen	Erkek	28	19,82	3,322	1,456	0,151
	Kadın	34	18,44	4,009		
Araç-Gereçler	Erkek	27	11,92	2,147	1,743	0,086
	Kadın	34	10,76	2,882		
Okul Yönetimi	Erkek	28	10,78	2,671	0,610	0,544
	Kadın	34	10,35	2,869		

Öğrenci, öğretmen, araç-gereçler ve okul yönetimine ilişkin sorunların toplam skorları, parametrik test yöntemlerinin varsayımlarından olan verilerin normal dağılıma uyma şartını faktörler için sağladığından hipotezlerimiz parametrik istatistiksel yöntemlerden T Testi ile test edilmiştir.

Bağımsız T Testi Sonuçlarına göre: Öğrenci, öğretmen, araç-gereçler ve okul yönetimi değişkenleri için p değeri > 0,05 olduğundan yüzde 95 güvenlilikle istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yani öğrenci, öğretmen, araç-gereçler ve okul yönetimi ile ilgili karşılaşılan sorunlar kadın ve erkek öğretmenlere göre farklılık göstermemektedir. Kadın ve erkek öğretmenler benzer oranlarda sorunla karşılaşmaktadır.

Tablo 4.15 : BT öğretmenlerinin cinsiyetleri ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve M-W testi sonuçları

Faktörler	Cinsiyet	Gözlem	Ortalama	Std. Sapma	Mann-Whitney U	z	p
Fiziki Ortam	Erkek	28	13,57	1,525	374,50	-1,304	0,192
	Kadın	33	12,57	2,839			
Program ve Öğretim	Erkek	27	44,62	5,379	381,50	-0,770	0,441
	Kadın	32	44,25	6,810			
Değerlendirme	Erkek	28	8,64	1,253	347,00	-1,877	0,060
	Kadın	34	7,97	1,527			
Milli Eğitim Bakanlığı	Erkek	28	12,67	2,228	317,50	-2,281	0,023
	Kadın	34	11,32	2,602			
Aile	Erkek	28	13,25	1,624	402,00	-1,070	0,285
	Kadın	34	12,58	2,257			
Genel Değerlendirme	Erkek	28	9,21	1,453	323,00	-2,304	0,021
	Kadın	34	8,29	1,817			

Fiziki ortam, program ve öğretim, değerlendirme, Milli Eğitim Bakanlığı, aile ve genel değerlendirmeye ilişkin sorunların toplam skorları, parametrik test yöntemlerinin varsayımlarından olan verilerin normal dağılıma uyma şartını faktörler için sağlamadığından hipotezlerimiz parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden Mann-Whitney U testi ile test edilmiştir.

Bağımsız Mann-Whitney U Testi Sonuçlarına göre:

Fiziki ortam, program ve öğretim, değerlendirme ve aile değişkenleri için p değeri $>0,05$ olduğundan yüzde 95 güvenilirlikle istatistiksel olarak kadın ve erkek öğretmenler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yani Fiziki ortam, program ve öğretim, değerlendirme ve aile ile ilgili karşılaşılan sorunlar kadın ve erkek öğretmenlere göre farklılık göstermemektedir. Kadın ve erkek öğretmenler benzer oranlarda sorunla karşılaşmaktadır.

M.E.B. ve genel değerlendirme değişkenleri için p değeri $<0,05$ olduğundan yüzde 95 güvenilirlikle istatistiksel olarak kadın ve erkeğe göre anlamlı bir fark bulunmuştur. Yani M.E.B. ve genel değerlendirme ile ilgili karşılaşılan sorunlar kadın ve erkek öğretmenlere göre farklılık göstermektedir.

M.E.B. skorlarının ortalamasına baktığımızda Erkeklerin ortalaması 12,67 iken Kadınların ortalaması 11,32'dir. M.E.B. kaynaklı sorunlara, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha fazla karşılaştığı (katıldığı) söylenebilir. Genel değerlendirme skorlarının ortalamasına baktığımızda ise Erkeklerin öğretmenlerin ortalaması 9,21 iken Kadınların öğretmenlerin ortalaması 8,29'dur. Genel değerlendirme kaynaklı sorunlara, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha fazla karşılaştığı (katıldığı) söylenebilir.

4.2.2 Yaş Değişkenine Göre Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların Karşılaştırılması

Araştırmanın bu kısmında yanıtı aranan soru, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığıdır. Sorunun yanıtlanması amacıyla önce öğretmenlerin her konuda aldıkları puanlar ayrı ayrı hesaplanmış ve elde edilen puan ortalamalarının arasındaki

farkın anlamlılığını sınamak için bağımsız gruplar normallik varsayımını sağlayanlar için ANOVA, normallik varsayımını sağlamayanlar için Kruskal-Wallis Testi uygulanmıştır.

Tablo 4.16 : BT öğretmenlerinin yaş grupları ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Anova-testi sonuçları

Faktörler	Yaş	Gözlem	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Öğretmen	24 ve Altı	2	19,00	5,656	0,041	0,989
	25-29	44	19,02	4,179		
	30-34	14	19,07	2,368		
	35-39	2	20,00	0,000		
Okul Yönetimi	24 ve Altı	2	12,50	0,707	0,334	0,801
	25-29	44	10,50	2,976		
	30-34	14	10,42	2,440		
	35-39	2	10,50	0,707		

Öğretmen ve okul yönetimine ilişkin sorunların toplam skorları, parametrik test yöntemlerinin varsayımlarından olan verilerin normal dağılıma uyma şartını faktörler için sağladığından hipotezlerimiz parametrik istatistiksel yöntemlerden Anova testi ile test edilmiştir.

Anova Testi Sonuçlarına göre: Öğretmen ve okul yönetimi değişkenleri için p değeri > 0,05 olduğundan yüzde 95 güvenilirlikle yaşanan sorunlar ile yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yani öğretmen ve okul yönetimi ile ilgili karşılaşılan sorunlar öğretmenlerin yaş gruplarına göre farklılık göstermemektedir. Öğretmenler yaş gruplarına göre benzer oranlarda sorunla karşılaşmaktadır.

Tablo 4.17 : BT öğretmenlerinin yaş grupları ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Kruskal-Wallis testi sonuçları

Faktörler	Yaş	Gözlem	Ortalama	Std. Sapma	Ki-Kare	Sd	P
Öğrenci	24 ve Altı	2	20,50	0,707	3,663	3	0,300
	25-29	44	17,56	4,805			
	30-34	14	18,92	3,791			
	35-39	2	13,00	1,414			
Fiziki Ortam	24 ve Altı	2	13,50	2,121	1,158	3	0,763
	25-29	43	12,83	2,707			
	30-34	14	13,35	1,081			
	35-39	2	14,50	0,707			
Araç-Gereçler	24 ve Altı	2	11,50	4,949	3,614	3	0,306
	25-29	43	11,55	2,719			
	30-34	14	10,28	2,127			
	35-39	2	12,00	1,414			
Program ve Öğretim	24 ve Altı	2	45,50	2,121	0,446	3	0,931
	25-29	43	44,51	6,460			
	30-34	14	44,33	5,630			
	35-39	2	42,00	8,485			
Değerlendirme	24 ve Altı	2	-	-	2,321	3	0,509
	25-29	44	8,36	1,464			
	30-34	14	7,92	1,542			
	35-39	2	-	-			
Milli Eğitim Bakanlığı	24 ve Altı	2	-	-	0,583	3	0,900
	25-29	44	12,04	2,701			
	30-34	14	11,57	2,277			
	35-39	2	12,00	1,414			
Aile	24 ve Altı	2	13,50	2,121	0,823	3	0,844
	25-29	44	12,90	2,197			
	30-34	14	12,71	1,589			
	35-39	2	-	-			
Genel Değerlendirme	24 ve Altı	2	9,00	1,414	1,794	3	0,616
	25-29	44	8,70	1,849			
	30-34	14	8,85	1,231			
	35-39	2	7,50	2,121			

Öğrenci, fiziki ortam, araç-gereçler, program ve öğretim, değerlendirme, M.E.B., aile ve genel değerlendirmeye ilişkin sorunların toplam skorları, parametrik test yöntemlerinin varsayımlarından olan verilerin normal dağılıma uyma şartını faktörler için sağlamadığından hipotezlerimiz parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden Kruskal Wallis Testi ile test edilmiştir.

Kruskall Walis Testi Sonuçlarına göre: Öğrenci, fiziki ortam, araç-gereçler, program ve öğretim, değerlendirme, M.E.B., aile ve genel değerlendirme değişkenleri için p değeri>0,05 olduğundan yüzde 95 güvenilirlikle yaşanan sorunlar ile yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yani Öğrenci, fiziki ortam, araç-gereçler, program ve öğretim, değerlendirme, M.E.B., aile ve genel değerlendirme ile ilgili karşılaşılan sorunlar öğretmenlerin yaş gruplarına göre farklılık göstermemektedir. Öğretmenler yaş gruplarına göre benzer oranlarda sorunla karşılaşmaktadır.

4.2.3 Okulların Bulunduğu İlçe Değişkenine Göre Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların Karşılaştırılması

Araştırmanın bu kısmında yanıtı aranan soru, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların okulların bulunduğu ilçelere göre anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığıdır. Sorunun yanıtlanması amacıyla önce öğretmenlerin her konuda aldıkları puanlar ayrı ayrı hesaplanmış ve elde edilen puan ortalamalarının arasındaki farkın anlamlılığını sınamak için bağımsız gruplar normallik varsayımını sağlayanlar için ANOVA, normallik varsayımını sağlamayanlar için Kruskal-Wallis Testi uygulanmıştır.

Tablo 4.18 : BT öğretmenlerinin okullarının bulunduğu ilçe ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Anova-testi sonuçları

Faktörler	İlçeler	Gözlem	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Öğretmen	Bağcılar	42	18,97	4,087	0,043	0,958
	Esenler	17	19,29	2,888		
	Gaziosmanpaşa	3	19,00	4,358		

Öğretmenlere ilişkin sorunların toplam skorları, parametrik test yöntemlerinin varsayımlarından olan verilerin normal dağılıma uyma şartını faktörler için sağladığından hipotezlerimiz parametrik istatistiksel yöntemlerden Anova Testi ile test edilmiştir.

Anova Testi Sonuçlarına göre: Öğretmen değişkeni için p değeri>0,05 olduğundan yüzde 95 güvenilirlikle yaşanan sorun ile ilçeler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yani öğretmen ile ilgili karşılaşılan sorunlar öğretmenlerin

buldukları ilçelere göre farklılık göstermemektedir. Öğretmenler okullarının buldukları ilçelere göre benzer oranlarda sorunla karşılaşmaktadır.

Tablo 4.19 : BT öğretmenlerinin okullarının bulunduğu ilçe ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Kruskal Wallis testi sonuçları

Faktörler	İlçeler	Gözlem	Ortalama	Std. Sapma	Ki-Kare	Sd	p
Öğrenci	Bağcılar	42	17,97	4,805	1,061	2	0,558
	Esenler	17	17,11	3,919			
	Gaziosmanpaşa	3	19,66	5,033			
Fiziki Ortam	Bağcılar	42	12,90	2,657	0,001	2	0,999
	Esenler	16	13,31	1,537			
	Gaziosmanpaşa	3	13,33	2,081			
Araç-Gereçler	Bağcılar	41	10,97	2,752	2,289	2	0,318
	Esenler	17	12,05	2,461			
	Gaziosmanpaşa	3	-	-			
Program ve Öğretim	Bağcılar	39	44,64	6,392	0,881	2	0,644
	Esenler	17	43,58	6,031			
	Gaziosmanpaşa	3	46,33	4,041			
Değerlendirme	Bağcılar	42	8,19	1,670	0,121	2	0,941
	Esenler	17	8,41	0,795			
	Gaziosmanpaşa	3	8,66	0,577			
Okul Yönetimi	Bağcılar	42	10,66	3,001	0,761	2	0,683
	Esenler	17	10,41	2,399			
	Gaziosmanpaşa	3	9,66	1,154			
Milli Eğitim Bakanlığı	Bağcılar	42	12,07	2,588	0,926	2	0,630
	Esenler	17	11,47	2,400			
	Gaziosmanpaşa	3	12,66	2,516			
Aile	Bağcılar	42	12,66	1,983	2,430	2	0,297
	Esenler	17	13,35	2,177			
	Gaziosmanpaşa	3	13,33	1,154			
Genel Değerlendirme	Bağcılar	42	8,45	1,837	3,122	2	0,210
	Esenler	17	9,17	1,333			
	Gaziosmanpaşa	3	9,66	0,577			

Öğrenci, fiziki ortam, araç-gereçler, program ve öğretim, değerlendirme, okul yönetimi, M.E.B., aile ve genel değerlendirmeye ilişkin sorunların toplam skorları, parametrik test yöntemlerinin varsayımlarından olan verilerin normal dağılıma uyma şartını faktörler için sağlamadığından hipotezlerimiz parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden Kruskal Wallis Testi ile test edilmiştir.

Kruskal Wallis Testi Sonuçlarına göre: Öğrenci, fiziki ortam, araç-gereçler, program ve öğretim, değerlendirme, okul yönetimi, M.E.B., aile ve genel değerlendirme değişkenleri için p değeri >0,05 olduğundan yüzde 95 güvenilirlikle yaşanan sorunlar ile ilçeler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yani Öğrenci, fiziki ortam, araç-gereçler, program ve öğretim, değerlendirme, okul yönetimi, M.E.B., aile ve genel değerlendirme ile ilgili karşılaşılan sorunlar öğretmenlerin okullarının buldukları ilçelere göre farklılık göstermemektedir. Öğretmenler, buldukları ilçelere göre benzer oranlarda sorunla karşılaşmaktadır.

4.2.4 Öğretmenlikteki Hizmet Süresi Değişkenine Göre Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların Karşılaştırılması

Araştırmanın bu kısmında yanıtı aranan soru, bilişim teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların öğretmenlerin öğretmenlikteki hizmet sürelerine göre anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığıdır. Sorunun yanıtlanması amacıyla önce öğretmenlerin her konuda aldıkları puanlar ayrı ayrı hesaplanmış ve elde edilen puan ortalamalarının arasındaki farkın anlamlılığını sınamak için bağımsız gruplar normallik varsayımını sağlayanlar için Anova, normallik varsayımını sağlamayanlar için Kruskal-Wallis Testi uygulanmıştır.

Tablo 4.20 : BT öğretmenlerinin öğretmenlikteki hizmet süreleri ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Anova-testi sonuçları

Faktörler	H. Süresi	Gözlem	Ortalama	Std. Sapma	F	p
Öğretmen	1-2 Yıl	10	18,60	4,402	0,100	0,905
	3-7 Yıl	47	19,12	3,802		
	8-12 Yıl	5	19,40	1,949		
Program ve Öğretim	1-2 Yıl	10	45,40	6,636	0,160	0,852
	3-7 Yıl	44	44,27	6,150		
	8-12 Yıl	5	43,80	6,260		
Okul Yönetimi	1-2 Yıl	10	10,00	2,581	0,236	0,791
	3-7 Yıl	47	10,63	2,907		
	8-12 Yıl	5	10,80	1,923		

Öğretmen, program-öğretim ve okul yönetimine ilişkin sorunların toplam skorları, parametrik test yöntemlerinin varsayımlarından olan verilerin normal dağılıma uyma

şartını faktörler için sağladığından hipotezlerimiz parametrik istatistiksel yöntemlerden Anova Testi ile test edilmiştir.

Anova Testi Sonuçlarına göre: Öğretmen, program-öğretim ve okul yönetimi değişkenleri için p değeri >0,05 olduğundan yüzde 95 güvenilirlikle yaşanan sorunlar ile öğretmenlerin hizmet süreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yani öğretmen, program-öğretim ve okul yönetimi ile ilgili karşılaşılan sorunlar öğretmenlerin öğretmenlikteki hizmet sürelerine göre farklılık göstermemektedir. Öğretmenler öğretmenlikteki hizmet sürelerine göre benzer oranlarda sorunla karşılaşmaktadır.

Tablo 4.21 : BT öğretmenlerinin öğretmenlikteki hizmet süreleri ile sorunla karşılaştıkları konular arasındaki ilişkisi ve Kruskal Wallis testi sonuçları

Faktörler	H. Süresi	Gözlem	Ortalama	Std. Sapma	Ki-Kare	Sd	p
Öğrenci	1-2 Yıl	10	19,60	4,402	2,707	2	0,258
	3-7 Yıl	47	17,57	4,661			
	8-12 Yıl	5	16,60	3,435			
Fiziki Ortam	1-2 Yıl	9	13,22	1,715	0,252	2	0,882
	3-7 Yıl	47	12,91	2,569			
	8-12 Yıl	5	13,80	1,095			
Araç-Gereçler	1-2 Yıl	10	10,90	2,846	2,341	2	0,310
	3-7 Yıl	46	11,50	2,631			
	8-12 Yıl	5	10,00	2,121			
Değerlendirme	1-2 Yıl	10	8,20	1,670	0,614	2	0,736
	3-7 Yıl	47	8,27	1,542			
	8-12 Yıl	5	8,40	1,516			
Milli Eğitim Bakanlığı	1-2 Yıl	10	12,10	1,852	0,277	2	0,871
	3-7 Yıl	47	11,97	2,666			
	8-12 Yıl	5	11,20	2,489			
Aile	1-2 Yıl	10	13,00	2,000	0,072	2	0,965
	3-7 Yıl	47	12,85	2,126			
	8-12 Yıl	5	13,00	0,707			
Genel Değerlendirme	1-2 Yıl	10	8,70	2,110	1,579	2	0,454
	3-7 Yıl	47	8,76	1,657			
	8-12 Yıl	5	8,20	1,483			

Öğrenci, fiziki ortam, araç-gereçler, değerlendirme, M.E.B., aile ve genel değerlendirmeye ilişkin sorunların toplam skorları, parametrik test yöntemlerinin varsayımlarından olan verilerin normal dağılıma uyma şartını faktörler için

sağlamadığından hipotezlerimiz parametrik olmayan istatistiksel yöntemlerden Kruskal Wallis Testi ile test edilmiştir.

Kruskal Wallis Testi Sonuçlarına göre: Öğrenci, fiziki ortam, araç-gereçler, değerlendirme, M.E.B., aile ve genel değerlendirme değişkenleri için p değeri $>0,05$ olduğundan yüzde 95 güvenilirlikle yaşanan sorunlar ile öğretmenlerin hizmet süreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yani Öğrenci, fiziki ortam, araç-gereçler, değerlendirme, M.E.B., aile ve genel değerlendirme ile ilgili karşılaşılan sorunlar öğretmenlerin öğretmenlikteki hizmet sürelerine göre farklılık göstermemektedir. Öğretmenler, öğretmenlikteki hizmet sürelerine göre benzer oranlarda sorunla karşılaşmaktadır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde yapılan araştırmanın bulgularına dayanılarak varılan sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1 SONUÇLAR

Araştırmada ilköğretim okullarında görev yapmakta olan bilişim teknolojileri öğretmenlerinin dersin öğretiminde karşılaştıkları sorunların ve bu sorunların çeşitli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

- a) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara bakıldığında en çok öğrencilerin ailelerinin derse yaklaşımı ve fiziki ortam konularında, en az ise öğretmen boyutunda ve okul yönetiminin ders için gerekli gezi gözlemlere yeterince yer vermemeleri ile ilgili konularda sorun yaşadıkları görülmüştür.
- b) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin öğrenci konusunda en çok karşılaştıkları sorun, bilişim teknolojileri dersine diğer dersler kadar özen göstermiyor olmalarıdır.
- c) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin öğretmen konusunda en çok karşılaştıkları sorun, sınıf mevcutlarının fazla olması sebebi ile her öğrenciye yeterince zaman ayırmamalarıdır. Ayrıca farklı branşlardaki öğretmenlerin bilişim teknolojileri dersi vermesi de dersin amaçlarına ulaşılması ile ilgili sorun yaşanmasına sebep olmaktadır.
- d) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin fiziki ortam konusunda en çok karşılaştıkları sorun, sınıf öğrenci sayısı ortalamasının dersi gerçekleştirmeye uygun olmamasıdır. BTS olarak kullanılan sınıflar küçük ve kullanışsızdır.
- e) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin araç-gereçler konusunda en çok karşılaştıkları sorun, BT sınıflarında donanımların sayıca yeterliliğinin, eğitim-öğretim faaliyetleri için uygun olmaması, bilgisayar sayılarının sınıf mevcutları için yeterli olmamasıdır.

- f) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin program ve öğretim konusunda en çok karşılaştıkları sorun, bilişim teknolojileri öğretim programının günümüz koşullarına göre düzeltilmemesi ve dersin not ile değerlendirilmesinin kalkması ile öğrencin derse karşı ilgisinin olumsuz yönde etkilenmesidir.
- g) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin değerlendirme konusunda en çok karşılaştıkları sorun, bir ders saati içinde yetenekli öğrencilerin tespit edilip değerlendirilmelerinin mümkün olmamasıdır.
- h) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin okul yönetimi konusunda en çok karşılaştıkları sorun, bilişim teknolojileri ile ilgili gezi ve gözlemlere yeterince yer vermemeleridir.
- i) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin MEB konusunda en çok karşılaştıkları sorun, bilişim teknolojileri dersi ile ilgili okullara gönderdiği malzemelerin yetersiz oluşudur. Yeni programları yükleyebilecek kapasitede donanım genelde okullarda mevcut değildir.
- j) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin öğrenci aileleri konusunda en çok karşılaştıkları sorun, aileler için Bilişim Teknolojileri dersi diğer derslerden sonra yer alması ve Bilişim Teknolojileri dersi için gereken öğretim materyalleri (bilgisayar, flash bellek, CD vs.) için yapılması istenen harcamalara füzuli gözüyle bakmaları Bilişim Teknolojileri dersinde istenilenin yapılmasını olumsuz etkilemektedir.
- k) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin genel değerlendirme konusunda en çok karşılaştıkları sorun, toplumdaki bilişim teknolojileri yeteneğinin günlük yaşamda kazanıldığı algısının öğrencilerin derse karşı olan ilgilerini olumsuz yönde etkilemekte olmasıdır.

Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunların demografik değişkenlere göre incelenmesi sonucunda cinsiyet değişkeni dışında herhangi bir anlamlı farklılığa ulaşılmamıştır.

Cinsiyet değişkenine göre ulaşılan farklılıklar aşıağıda verilmiştir:

- a) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları MEB kaynaklı sorunlar, cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Kadınların karşılaşma ortalamaları 11,32 erkeklerin karşılaşma ortalamaları ise 12,67'dir. 0,023 anlamlılık düzeyi ile (p değeri<0,05) ile anlamlı bir fark bulunmuştur. M.E.B. kaynaklı sorunlarla, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha fazla karşılaştığı söylenebilir. Okullara gönderilen malzemelerin ve derse yönelik verilen hizmetiçi kurslarının yetersiz olduğunu düşünen erkek öğretmenlerin sayısı daha fazladır.
- b) Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları genel değerlendirme kaynaklı sorunlar, cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Kadınların karşılaşma ortalamaları 8,29 erkeklerin karşılaşma ortalamaları ise 9,21'dir. 0,021 anlamlılık düzeyi ile (p değeri<0,05) ile anlamlı bir fark bulunmuştur Genel değerlendirme kaynaklı sorunlarla, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha fazla karşılaştığı söylenebilir. Toplumda bilişim teknolojileri yeteneğinin günlük yaşamda kazanıldığı algısının öğrencinin derse karşı ilgisinin olumsuz etkilediğini düşünen erkek öğretmen sayısı daha fazladır.

Genel olarak değerlendirmek gerekirse araştırmaya katılan öğretmenlerin genel kanısı sınıflardaki öğrenci sayılarının bilişim teknolojileri dersinin işlenmesi için uygun olmadığı yönündedir. Ders saati süresi ve sınıflarda bulunan bilgisayar sayısının öğrenci mevcutlarına oranla yetersizliği göz önüne alındığında dersin işlenişi verimsiz olmaktadır. Ayrıca BTS'lerin alan olarak uygun olmayışı derse karşı olan motivasyonu da düşürmektedir. Küçük ve yetersiz alanlarda kabalık sınıf mevcutları ile ders yapmak hem sağlık açısından hem de dersin verimliliği açısından sorun yaşanmasına sebep olmaktadır.

Ailelerin bilinçsiz bilgisayar ve internet kullanımını bilgisayar okur-yazarlığına eş tutulması sebebi ile öğrencilerin de derse tutumları olumsuz yönde değişmiştir.

Bilişim teknolojileri yeteneğinin günlük yaşamda kazanıldığı algısı öğrencilerin bilişim teknolojileri dersine karşı olana motivasyonlarını düşürmektedir. Ancak günlük yaşamalarında sosyal paylaşım sitelerine girmek ve oyun oynamaktan ileriye gitmeyen

teknoloji kullanımları ile bilişim okur-yazarı olmak aynı şey değildir. Bilgiyi nasıl kullanabileceklerini, doğru bilgiye nasıl ulaşabileceklerini, bilişim teknolojileri konusunda sorun yaşadıkları takdirde nasıl çözümler üretebileceklerini, internet ortamında zarar görmeden nasıl zaman geçirebileceklerini öğrenebilmeleri için bilişim teknolojileri dersi vazgeçilmez bir unsurdur

5.2 ÖNERİLER

- 1) Toplumdaki bilişim teknolojilerinin kullanımı ile ilgili yanlış algının ortadan kalkması için bilişim teknolojilerinin BDE için temel yapı taşı olduğunun anlaşılması gerekmektedir.
- 2) Uygulamalı bir ders olan bilişim teknolojileri dersinde 1 ders saati yeterli olmamaktadır. İncelenen çalışmalar ve yapılan anketten elde edilen bulgulara göre daha önceden uygulandığı gibi İlköğretim 1. ve 2. kademelerde 2 ders saati olarak okutulması gerekmektedir.
- 3) Anket çalışmasından elde edilen bulgulara göre Bilişim teknolojileri dersinde not ile değerlendirme yapılmaması öğrencilerin derse karşı olan ilgilerini olumsuz etkilememektedir . Bu sebeple Bilişim teknolojileri dersinde not ile değerlendirme yapılmalıdır.
- 4) Bilişim teknolojileri dersinin farklı branşlardan öğretmenler tarafından okutulması dersin amaçlarına ulaşılmasını engellemektedir. Bilişim teknolojileri dersi sadece ilgili branş öğretmeni tarafından okutulmalıdır.
- 5) Hızlı bir gelişim gösteren bilişim teknolojilerine ayak uydurabilmek adına ders müfredatının sık güncellenmesi gerekmektedir.
- 6) Bilişim teknolojileri sınıfları için araç-gereç sayısı belirlenirken, sınıf mevcutları da göz önünde bulundurulmalıdır.
- 7) Sınıfların büyüklüğü ve yerleşim planı sınıf mevcutlarına göre düzenlenmelidir. Sınıf mevcudu fazla olan sınıflarda oturma düzeni oluşturma ve ders işlenişi oldukça zorlaştırmaktadır.

- 8) Sınıflardaki havalandırma eksiklikleri öğrencilerin verimliliklerini düşürmekte ve sağlık bakımından kötü şartlarda ders işlenmesine sebep olmaktadır. Havalandırma konusuna özellikle dikkat edilmelidir.
- 9) Ailelerin derse ilgilerinin yeterli olmamasının ve öğrencileri bilişim teknolojileri dersi konusunda yeterince motive etmemelerinin sebebi bilgilendirilmemiş olmaları olabilir. Aileler bilişim teknolojileri ve dersi hakkında bilgilendirilmeli, bunun için kurslar açılmalı ya da seminerler düzenlenmelidir.
- 10) BDE alanında yürütülen projelerin daha verimli olabilmesi için diğer branşlardaki öğretmenler ile ortak hareket edilmeli ve BTS'lerin daha verimli ve aktif kullanımı sağlanmalıdır.
- 11) Okuldaki diğer öğretmenlerin verdikleri proje ve performans ödevleri BTS'lerde yapılabilecek şekilde düzenlenirse öğrenciler hem çalışmalarını okul ortamında yapma imkanı bulacaklar hem de öğrendikleri bilgileri kullanabileceklerdir.
- 12) Bu araştırma İstanbul ili Bağcılar, Gaziosmanpaşa ve Esenler ilçelerinde yapılmıştır. İstanbul dışında farklı bir ilde benzer anketler uygulanarak sonuçlar karşılaştırılabilir.
- 13) İlköğretim okullarında görev yapmakta olan bilişim teknolojileri öğretmenlerine yönelik yapılan bu anket geliştirilip gerekli düzenlemeler yapılarak öğrenciler üzerinde de yapılabilir. Bu şekilde öğretmen verdikleri cevaplar ile öğrencilerin verdikleri cevapları karşılaştırma imkanı doğacaktır.

KAYNAKÇA

Kitaplar

Ceyhun, Y. ve Çağlayan, U., 1997 *Bilgi teknolojileri Türkiye için nasıl bir gelecek hazırlamakta*, Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Genel Yayın No: 361, Ticaret Basım Sanayi, s.44.

İnce, İ., Şenyüzlü, B. ve Uğur, B., 2008 *İlköğretim bilişim teknolojileri 6,7 ve 8. basamak öğretmen kılavuz kitabı 2. Basım*, Ankara: DSM Matbaacılık.

Karasar, N., 1999 *Bilimsel araştırma yöntemi. 9. Basım*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Odabaşı, F. H., 1998 *Bilgisayar destekli eğitim*. Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi Yayınları No: 582.

Öğüt, A., 2001: *Bilgi çağında yönetim*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Roblyer, M.& D., Edwards, J., 2000. *Integrating educational technology into teaching,. upper saddle river*. Merrill, Prentice Hall International.

Usun, S., 2000 *Dünyada ve Türkiye’de bilgisayar destekli öğretim*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Sürelî Yayınlar

Karal, H., Reisoğlu, İ. ve Günaydın, E. 2010 İlköğretim bilişim teknolojileri dersi öğretim programının değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. **3**, ss.46-64.

Voogt, J. ve Pelgrum, H., 2005 ITC and curriculum change. human technology. *An Interdisciplinary Journal On Humans In Ict Environments*, **1**(2), ss.158.

Diğer Yayınlar

AECT, The Meanings of Educational Technology, 2004, http://www.indiana.edu/~molpage/Meanings%20of%20ET_4.0.pdf [erişim tarihi 14 Mart 2012].

Akbulut, Y., (2008). Öğretmen Adaylarının Bakış Açısıyla Eğitim Fakültelerinde Bilgi ve İletişim Teknolojileri Göstergelerinin Belirlenmesi, *Doktora Tezi*, Eskişehir: A.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Alkan, A., 2009. Bilişim Teknolojileri Dersinde İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri (İlköğretim II. Kademe Samsun İli Örneği), *Yüksek Lisans Tezi*, Sakarya: Sakarya Üniversitesi SBE.

Yılmaz, B., 2010 Bilişim Teknolojileri Dersinin ve Öğretmenlerinin Durumu http://www.bte.org.tr/durum_raporu.html [erişim tarihi 18 Nisan 2010]

Dönmez, F. İ. 2009 *Türkiye Ve İsveç İlköğretim Okullarında Bilgisayar Eğitim-Öğretimi Öğretim Programları Üzerine Bir İnceleme*. Adana: Çukurova Üniversitesi.

DPT, Bilgi Topluları İstatistikleri, 2011, http://www.bilgitoplumu.gov.tr/Documents/1/Diger/Bilgi_Toplumu_Istatistikleri_2011.pdf [erişim tarihi 2 Mart 2012].

DPT Müsteşarlığı, Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007 – 2013), 2006 <http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan9.pdf> [erişim tarihi 20 Nisan 2012]

http://host.nigde.edu.tr/uludogan/proje_tanitimi.htm [erişim tarihi 25 Nisan 2012].

İntel. 2003 <http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/tur/teach/turkiye/overview/465368.htm> [erişim tarihi 11 Şubat 2012].

Karasar, Ş., 2004. Eğitimde yeni iletişim teknolojileri internet ve sanal yüksek eğitim. The Turkish online journal of educational technology, Tojet [online] October 2004, 3(4), <http://www.tojet.net/volumes/v3i4.pdf> [erişim tarihi 15 Şubat 2012].

MEB, 2008. Eğitici Bilgisayar Formatör Öğretmen Görevlendirmesi. ANKARA: MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü. Sayı: 573.

MEB, 2010-2014 Stratejik Planı, 2009

http://sgb.meb.gov.tr/Str_yon_planlama_V2/MEBStratejikPlan.pdf [erişim tarihi 25 Nisan 2012]

Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı, Eğitim Çerçevesi Projesi I. ve II. Fazı, 2009, http://projeler.meb.gov.tr/pkmtr/index.php?option=com_content&view=article&id=120%3Aeitim-cercevesi-projesi-i-ve-ii-faz&catid=69%3Atamamlanan-projeler&Itemid=84&lang=tr [erişim tarihi 20 Nisan 2012].

Seferoğlu, S., S., Soylu ve Y., 2007. İlköğretim bilgisayar programlarına eleştirel bir bakış, *Uluslar Arası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu*, 12-14 Mayıs 2007 Bakü, Azerbaycan.

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program Çalıştayı 26 Mayıs 2011 http://www.bilgitoplumu.gov.tr/Documents/1/Yayinlar/Sosyal_Donusum_Calistay_Sonuc_Raporu.pdf [erişim tarihi 10 Nisan 2012].

Taşkıran , U.Ş., (2006). Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğrenci Merkezli Eğitim Yaklaşımıyla İşlenmesinde Karşılaşılan Sorunlar ((Eskişehir Örneği), *Yüksek Lisans Tezi*, Eskişehir: A.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Timuçin, E., Öngöz, S. ve Tatlı, Z. 2007. Bilgisayar öğretmenlerinin ilköğretim bilgisayar ders saatlerine ilişkin düşünceleri ve müfredata yönelik önerileri, *7th*

International Educational Technology (IETC) Conference, 3-5 Mayıs 2007, Lefkosa: Yakın Doğu Üniversitesi.

Topu, F., Göktaş, Y., 2009. Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin üstlendikleri roller ve onlardan beklentiler, *III. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu, 7-9 Ekim 2009, Trabzon: KATÜ.*

Toruş, K., 2010. Bilişim Teknoloji Formatör Öğretmenlerinin Bilişim Teknoloji Karşılaştıkları Sorunları Yönetebilme Becerisi, *Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi FBE.*

TTKB, İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (1–8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı, 2006. <http://ttkb.meb.gov.tr> [erişim tarihi 10 Mart 2012].

UNESCO, 2005. Information And Communication Technologies In Education: A Hand Book For Teachers. UNESCO, France ss,96.

Yücel, İsmail Hakkı, Bilim-Teknoloji Politikaları ve 21. Yüzyılın Toplumunu, .Ankara 1997. DPT.

Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü. Araştırma Dairesi Başkanlığı, Temmuz Ankara 1997.

<http://ekutup.dpt.gov.tr/bilim/yucelih/biltek03.pdf> [erişim tarihi 10 Nisan 2012].

Yaprak, M., 2009 İlköğretim Okullarında Çalışan Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Dersin Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar (Şanlıurfa ili örneği). *Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.*

EKLER

Ek A Okul Ortamında Öğretmen Gözüyle Bilişim Teknolojileri Eğitiminin Temel Sorunları Anketi

**OKUL ORTAMINDA ÖĞRETMEN GÖZÜYLE BİLİŞİM
TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİNİN TEMEL SORUNLARINA
YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA**

Değerli Meslektaşım,

Bu araştırmanın amacı, Bağcılar, Esenler ve Gaziosmanpaşa ilçelerindeki ilköğretim okullarında görev yapmakta olan Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri eğitiminin sorunlarına yaklaşımının belirlenmesidir. Bilişim Teknolojileri (BT) modern toplumların vazgeçilmez bir yapı taşı hâline gelmiştir. Bilişim Teknolojileri eğitiminin misyonunu üstlenmiş siz değerli öğretmenlerimizin okul ortamında görev yaparken karşılaştıkları sorunlara yönelik görüşünüze başvurulmuştur. Anket formunda bulunan soruları dikkatlice okuyarak objektif bir şekilde değerlendirdikten sonra uygun olan seçeneği işaretlemeniz **X** yeterli olacaktır. Vereceğiniz bütün cevapların gizli tutulacağından ve sadece bu araştırmanın amacı için kullanılacağından emin olabilirsiniz.

Tez Danışmanı: **Prof. Dr. Hüzeyin Uzunboylu**

Hülya KIR
Bilişim Teknolojileri Öğretmeni
Bahçeşehir Üniversitesi
Bilgi Teknolojileri Bölümü
Yüksek Lisans Öğrencisi

EK A-1 : Kişisel bilgiler

Bu bölümdeki sorular çoktan seçmeli olarak düzenlenmiştir. Size uygun gelen seçeneğin yanındaki kutucuğa "X" işareti koyunuz

I- Okulunuzun Adı :(Lütfen belirtiniz.)

II- Cinsiyetiniz

Erkek

Kadın

III- Yaşınız

24 ve altında 25-2 30-34 35-39 40-44 45-49 50 ve üzerinde

IV- Mezun olduğunuz Fakülte :

Eğitim Fakültesi

Teknik Eğitim Fakültesi

Diğer

V- Öğretmenlikte geçirdiğiniz hizmet süresi

1-2 yıl 3-7 yıl 8-12 yıl 13-17 yıl 18-22 yıl 23 yıl ve üstü

VI- Bu okuldaki hizmet süreniz

1-2 yıl 3-4 yıl 5-6 yıl 7 yıl ve üstü

VII- Katıldığınız hizmetiçi eğitim kursu

Hiç 1-2 3-4 5-6 7 ve üstü

VIII- Katıldığınız bilişim teknolojilerine yönelik yarışma sayısı

Hiç 1-2 3-4 5-6 7 ve üstü

**EK A-2 : Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Bilişim Teknolojileri Dersinin
Eğitiminin Temel Sorunları**

Öğrenci	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Öğrencilerin Bilişim Teknolojileri dersine karşı motivasyonları düşük düzeydedir.					
Öğrencilere Bilişim Teknolojileri dersinde verilen çalışmalara ödev v.b.yapmakta isteksizdirler.					
Öğrenciler Bilişim Teknolojileri dersine diğer dersler gibi önem vermiyorlar.					
Bilişim Teknolojileri dersinde öğrenciler okul ortamından kaynaklanan sorunlardan dolayı yaratıcılıklarını yeterli düzeyde ortaya koyamıyorlar.					
İlköğretimden mezun olan öğrenciler giriş davranışları bakımından yeterli Bilişim Teknolojileri bilgi ve becerisine sahip değildirlir.					
Öğretmen	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Okullarda yeterli sayıda Bilişim Teknolojileri öğretmeni görevlendirilmiyor.					
Bilişim Teknolojileri öğretmenleri derslere gereken ön hazırlığı yapmadan girmektedirler.					
Bilişim Teknolojileri öğretmenleri derse karşı gerekli ilgiyi göstermemektedirler.					
Bilişim Teknolojileri öğretmenleri sınıfların kalabalık oluşlarından dolayı her öğrenciye yeterli zaman ayıramıyorlar.					
Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin mezun oldukları alan bilgisi formasyonunun farklı olmasından dolayı Bilişim Teknolojileri dersinin öğretiminde sorunlar yaşanmaktadır.					
Farklı branşlardaki öğretmenlerin Bilişim Teknolojileri dersi vermesi dersin amaçlarına ulaşılmasında sorunlar yaratmaktadır.					

Fiziki Ortam	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Bilişim Teknolojileri dersinde kullanılan BTS'lerin ve laboratuvarların fiziki durumu yetersizdir.					
Bilişim Teknolojileri dersinde sınıf öğrenci sayısı ortalaması Bilişim Teknolojileri dersini gerçekleştirmeye uygun değildir.					
BTSlerin alan olarak uygun olmayışı öğrencinin derse karşı motivasyonunu düşürmektedir.					
Araç-Gereçler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
BT sınıflarındaki donanımların sayıca yeterliliği, eğitim-öğretim faaliyetleri için uygun değildir.					
Okullarda Bilişim Teknolojileri dersiyle ilgili yeni teknolojik araç gereçler bilgisayar v.b yoktur.					
Donanımların niteliği Bilişim Teknolojileri dersinde yapılması planlanan faaliyetler için yeterli değildir .					
Program ve Öğretim	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Bilişim Teknolojileri dersine yetenek gözüyle bakılması öğrencinin Bilişim Teknolojileri dersine karşı olan ilgisini azaltmaktadır.					
Bilişim Teknolojileri dersine öğretim programlarında müfredatta ayrılan süre yeterli değildir.					
Bilişim Teknolojileri dersinin amaçlarına ulaşmada öğrenciler yetersiz kalıyor.					
Öğretim programı müfredat Bilişim Teknolojiler ile ilgili çağdaş bilgilere uygun değildir.					
Bilişim Teknolojileri eğitiminde her ders öğretim programı gereği her hafta ayrı bir teknik ve konunun verilmesi bilgi ve beceriyi artırmaktadır.					
Bilişim Teknolojileri dersinin notunun olmaması öğrencinin derse karşı olan ilgisini olumsuz etkilemektedir.					
Okul ders programı oluşturulurken Bilişim Teknolojileri dersi geri planda tutulmaktadır.					

Bilişim Teknolojileri dersi öğretim programı günümüz koşullarla göre düzeltilmelidir.					
Öğretim programları ders öğretmeninin anlayabileceği bir formatta değildir.					
Bilişim Teknolojileri dersi öğretim programı öğretmenlere sunulmuyor.					
Eğitimle ilgili çevrelerin Bilişim Teknolojileri dersi ile yaratıcılığı özdeşleştiğini düşünmesi Bilişim Teknolojileri dersini olumsuz yönde etkilemektedir.					
Program yapılırken öğrencinin düş gücü göz önünde bulundurulmadığından öğrenme olumsuz etkilenmektedir.					
Değerlendirme	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Bilişim Teknolojileri dersinde amaçlara ulaşmak için yarışmalı ortamlar düzenlenmiyor.					
Bir ders saati içinde öğretmenlerin yetenekli öğrencileri tespit edip değerlendirmeleri yeterli değildir.					
Okul Yönetimi	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Okul yönetimi Bilişim Teknolojileri ile ilgili gezi gözleme yeterince yer vermemektedir.					
Okulun ekonomik koşulları, bilişim teknolojileriyle ilgili eğitim öğretim ihtiyaçlarını karşılamıyor.					
Okul yönetimi yetenekli öğrencilerin geliştirilmesinde gereken katkıyı göstermemektedir.					
Milli Eğitim Bakanlığı	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
M.E.B Bilişim Teknolojileri dersiyle ilgili okullara gönderdiği malzemeler yetersizdir.					
M.E.B Bilişim Teknolojileri dersine yönelik hizmet içi eğitim kursları yetersizdir.					
M.E.B Yarışmalı ortamların oluşmasında ve kısa zamanda okullara ulaşmasında yeterli çabayı harcamamaktadır.					

Aile	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Ailelerin Bilişim Teknolojileri dersine karşı ilgileri yeterli değildir.					
Ailelerce Bilişim Teknolojileri dersleri diğer derslerden sonra yer almakta ve Bilişim Teknolojileri dersi için gereken öğretim materyalleri (bilgisayar, flash bellek, CD vs.) için yapılması istenen harcamalara füzuli gözüyle bakmaları Bilişim Teknolojileri dersinde istenilenin yapılmasını olumsuz etkilemektedir.					
Aileler, öğrencilerin ev ortamındaki Bilişim Teknolojileri çalışmalarında, öğrenciyi olumlu yönde yönlendirmemektedir.					
Genel Değerlendirme	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Toplumda Bilişim Teknolojileri yeteneğinin günlük yaşamda kazanıldığı algısı öğrencinin Bilişim Teknolojileri dersine karşı olan ilgisini olumsuz etkilemektedir.					
Öğretmen ve velilerin Bilişim Teknolojileri merak ve zekâ işidir düşüncesi öğrencinin Bilişim Teknolojilerine karşı motivasyonunu olumsuz etkilemektedir.					

Ek B Valilik Onayı

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.0.34.24.01-020-136103
Konu : Anket (Hülya KIR)

13/03/2012

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi : a) Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü 01.03.2012 tarih ve 189 Sayılı yazıları.
b) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
c) Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma Geliştirme Dairesi Başkanlığının 11.04.2007 tarih ve 1950 sayılı emri.
d) Millî Eğitim Komisyonunun 07.03.2012 tarihli tutanağı.

Bahçeşehir Üniversitesi FEN Bilimleri Enstitüsü Bilgi Teknolojileri yüksek lisans öğrencisi Hülya KIR “**öğretmenlerin bilişim teknolojileri eğitiminin sorunlarına yaklaşımı**” konulu tezine ilişkin İlimiz Bağcılar, Esenler, Gaziosmanpaşa ilçelerinde bulunan ekli listede adı geçen İlköğretim okullarında görev yapan bilişim teknolojileri öğretmenlerine yönelik anket yapmak isteği hakkındaki ilgi (a) yazı ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Yüksek lisans öğrencisi Hülya KIR’ın söz konusu talebi; bilimsel amaç dışında kullanılmaması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda ilgi (c) Bakanlık emri esasları dahilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun mütalaa edilmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Dr. Muammer YILDIZ
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
12/03/2012

Harun KAYA
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek C Ankete Katılan Okulların Listesi

Sıra	Okul Adı	İlçe	Anketi Yanıtlayan BT Öğretmeni Sayısı
1	Anafartalar İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
2	Arif Nihat Asya İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
3	Aşık Veysel İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
4	Atatürk İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
5	Gaspıralı İsmail İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
6	Bağcılar Gaziosmanpaşa İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
7	Bağcılar Hem Engelliler Sarayı	Bağcılar	1
8	Bağcılar İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
9	Mev 60.Yıl Uçanevler İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
10	Yavuz Selim İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
11	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
12	Cumhuriyet İlköğretim Okulu	Esenler	1
13	Dede Korkut İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
14	Dr. Cemil Ve Fevziye Özkaya İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
15	Ertuğrulgazi İlköğretim Okulu	Gaziosmanpaşa	1
16	Evren İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
17	Fatih İlköğretim Okulu	Esenler	1
18	Füruzan Sadıkoğlu İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
19	Hasan Kağnıcı İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
20	Hasip Dinçsoy İlköğretim Okulu	Esenler	1
21	Havuzbaşı İlköğretim Okulu	Gaziosmanpaşa	1
22	Hoca Ahmet Yesevi İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
23	İnönü İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
24	İsa Yusuf Alptekin İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
25	İstanbul Ticaret Odası İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
26	İstiklal İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
27	Kazım Karabekir İlköğretim Okulu	Esenler	2

28	Kazım Karabekir İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
29	Kirazlı İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
30	Kocayusuf İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
31	Kurtdereli Mehmet İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
32	Malazgirt İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
33	Mareşal Fevzi Çakmak İlköğretim Okulu	Esenler	1
34	Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu	Esenler	2
35	Menderes İlköğretim Okulu	Esenler	1
36	Mithatpaşa İlköğretim Okulu	Gaziosmanpaşa	1
37	Nevin Mehmet Bilginer İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
38	Neyyir Turhan İlköğretim Okulu	Esenler	1
39	Okul (okul adı vermek istemedi)	Bağcılar	6
40	Oruç Reis İlköğretim Okulu	Esenler	1
41	Örfi Çetinkaya İlköğretim Okulu	Esenler	1
42	Öz-De-Bir İlköğretim Okulu	Esenler	1
43	Peyami Safa İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
44	Ragıp Akın İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
45	Ressam Şevket Dağ İlköğretim Okulu	Esenler	1
46	Sancaktepe İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
47	Tacirler Eğitim Vakfı İlköğretim Okulu	Esenler	1
48	Tiryaki Hasan Paşa İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
49	Türk İsveç Kardeşlik İlk.Öğretim Okulu	Bağcılar	1
50	Türk İsveç Kardeşlik İlköğretim Okulu	Esenler	2
51	Üsküp İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
52	Yavuz Selim İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
53	Yeşilbağ İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
54	Ziya Gökalp İlköğretim Okulu İlköğretim Okulu	Bağcılar	1
	Total		62

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Hülya KIR

Doğum Yeri ve Yılı : E. Cuma - 1985

Yabancı Dili : İngilizce

İlk Öğretim : Bağcılar Gaziosmanpaşa İlköğretim Okulu İstanbul - 1999

Orta Öğretim : Vefa Lisesi İstanbul - 2003

Lisans : Uludağ Üniversitesi - 2007

Yüksek Lisans : Bahçeşehir Üniversitesi - 2012

Enstitü Adı : Fen Bilimleri Enstitüsü

Program Adı : Bilgi Teknolojileri